

Uzasadnienie
do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie
z dnia 24 czerwca 2014 r.
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
Łysa Góra PLH180015

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, ze zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Plan zadań ochronnych sporządzany jest na 10 lat, pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty. Plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zgodnie z art. 28 ust.10 ustawy zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
  - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
  - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
  - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych i zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm).

Sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu (art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody) oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z

2013 r. poz. 1235, z późn. zm.), w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody).

Projekty planów zadań ochronnych zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach (art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko - Dz. U. 2013 poz. 1235 z późn. zm.).

Projekt planu wymaga uzgodnienia z wojewodą (art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, Dz. U. Nr 31, poz. 206) i może być przedmiotem opiniowania przez regionalną radę ochrony przyrody (art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy).

Obszar Natura 2000 Łysa Góra rozciąga się z północnego zachodu na południowy wschód między Duklą a Nowym Żmigrodem. Najwyższe kulminacje tworzą kolejno od zachodu – Góra Grzywacka (567 m n.p.m.), Łysa Góra (641 m n.p.m.) i Polana (651 m n.p.m.), a na południowym wschodzie zdecydowanie najwyższa Dania (696 m n.p.m.). Zamyka się on w wyraźnych granicach naturalnych, które od południowego zachodu tworzy rzeka Wisłoka, od wschodu dolinka potoku Iwełka (Iwielka), a od północy obniżenie będące częścią Dołów Jasielsko-Sanockich. Łysą Górę cechuje niezwykle bogaty świat roślin i zwierząt. Wśród zbiorowisk leśnych na szczególną uwagę zasługują siedliska przyrodnicze z załącznika I Dyrektywy siedliskowej: żyzne buczyny, jaworzyny, grądy i łągi. W krajobrazie obszaru zwracają uwagę również barwne, niezwykle bogate wielogatunkowe łąki świeże. Do osobliwości florystycznych w obszarze należą, podlegające ochronie ścisłej, cisy pospolity *Taxus baccata* oraz kłokoczka południowa *Staphylea pinnata*. Zasadniczym celem ochrony tego obszaru Natura 2000 jest utrzymanie powierzchni i właściwego stanu leśnych siedlisk przyrodniczych (jaworzyny, buczyny), a także zachowanie siedlisk cennej entomofauny (nadobnica alpejska).

Zgodnie z obowiązującym SDF przedmioty ochrony tego obszaru stanowią 4 siedliska przyrodnicze i 3 gatunki zwierząt z zał. I i II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Są to:

- 9110 - kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*)
- 9130 – żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion*)
- 9180 - jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani*)
- 91E0 - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródłiskowe*)
- 1193 Kumak górski *Bombina variegata*
- 1087 Rosalia alpina *Nadobnica alpejska*
- 1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*

Plan zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty – projektowanego Specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Łysa Góra (zwanego dalej Obszarem) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 ze zm.). Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej.

Prace nad projektem planu zadań ochronnych dla Obszaru rozpoczęły się 13.04.2012 roku w ramach realizacji projektu POIS.05.03.00-00-186/09 „Opracowywanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski”, współfinansowanego ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w ramach działania 5.3 priorytetu V. Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ustawy o ochronie przyrody i ww. rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

W ramach prac nad PZO dokonano weryfikacji terenowej siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony obszaru oraz znanych dotąd miejsc występowania nadobnicy alpejskiej, prowadzono ponadto aktywne wyszukiwanie traszki i kumaka w obrębie potencjalnych miejsc ich występowania.

Na podstawie zebranych informacji określono, iż dla siedlisk leśnych zagrożeniem istniejącymi jest niedobór martwego drewna oraz czynniki abiotyczne. Potencjałe zagrożenia dla siedlisk przyrodniczych wiążą się z gospodarką leśną i mogą przejawiać się przekształceniem struktury wiekowej drzewostanów, zmniejszeniem udziału mikrosiedlisk związanych z rozkładającym się drewnem, nadmiernym rozluźnieniem zwarcia drzewostanu i zmianą składu gatunkowego runa lub nadmiernym rozwojem warstwy podszytu (rubietyzacja, fruticetyzacja), zmniejszaniem areału starodrzewów itp. Aktualne zagrożenia dla nadobnicy alpejskiej w ostoi Łysa Góra zamykają się w dwóch głównych obszarach biologii i ekologii gatunku. Są to obecność i stan zachowania siedlisk gatunku oraz przeżywalność poszczególnych stadiów rozwojowych. Powyższe obszary zagrożeń związane są w sposób zasadniczy z terminem i sposobem prowadzenia gospodarki leśnej w drzewostanach, w których występują rośliny pokarmowe larw, głównie buk zwyczajny oraz wiąz górski. Spadek ilości i jakości potencjalnych siedlisk oraz zwiększona śmiertelność poszczególnych stadiów rozwojowych doprowadziły do spadku liczebności lub wymarcia nadobnicy alpejskiej w większości jej dawnego zasięgu występowania. Nadobnica alpejska zamieszkuje najczęściej stare, ponad 100-letnie, przeredzone drzewostany bukowe, rosnące głównie na stokach o ekspozycji południowej i zachodniej. Gatunek zasiedla głównie stare, uszkodzone przez mróz, śnieg, wiatr lub ogień, jeszcze żywe, zamierające lub zupełnie martwe drzewa. Rozwój larw możliwy jest w drewnie suchym i twardym, nierozłożonym lub rozłożonym nieznacznie (Ciach et al. 2007, Michalcewicz et al. – w przygotowaniu b), a także w drewnie miękkim i spróchniałym, silnie rozłożonym przez grzyby. Wielkość (objętość) materiału łęgowego może być różna, gdyż rozwój stwierdzano we fragmentach o stosunkowo niewielkich rozmiarach. Cechą wspólną materiału łęgowego, niezależnie od jego wielkości i stopnia rozkładu, jest jednak silne nasłonecznienie (Russo et al. 2011). Te cechy materiału łęgowego powodują, że nadobnica alpejska jest zwykle obserwowana na składach drewna, gdzie jest zwabiana z sąsiadujących drzewostanów. W chwili obecnej brakuje w drzewostanach osłabionych i zamierających drzew, które byłyby ponadto ulokowane w miejscach wystarczająco nasłonecznionych. Mimo coraz powszechniejszej praktyki pozostawiania martwego drewna w lesie, jego ilość, jakość i wielkość poszczególnych fragmentów ciągle są niedostateczne (Ciach 2011). Praktykowane w przeszłości sposoby odnawiania (stosowane rębnie) prowadziły do powstawania drzewostanów bukowych jednowiekowych i jednopiętrowych, co wpływa z kolei na niedostateczną ilość światła.

Zagrożeniem dla nadobnicy alpejskiej w ostoi Łysa Góra jest (jakościowa) fragmentacja siedlisk. O ile ciągłość lasu jest zachowana w stopniu prawidłowym o tyle skład gatunkowy, wiek i ilość martwego drewna powodują, że część siedlisk leśnych nie stanowi potencjalnego miejsca występowania gatunku.

W ostoi Łysa Góra stan zachowania siedlisk jest warunkowany odbywającymi się w nich zabiegami gospodarczymi. Zasadnicze znaczenie ma tutaj gospodarka leśna w starych lasach bukowych. Bezpośrednim skutkiem gospodarki jest uszczuplanie bazy pokarmowej poprzez wycinanie starych drzewostanów, jak również pojedynczych starych drzew oraz usuwanie z lasów martwych drzew i ich części, które stanowią materiał łęgowy. Zagrożenie to dotyczy także drzewostanów z udziałem wiązu górskiego (Michalcewicz i in. 2011, Michalcewicz i Ciach 2012).

Kluczowym zagadnieniem w zachowaniu populacji nadobnicy alpejskiej jest sposób prowadzenia prac gospodarczych – rodzaj stosowanej rębni oraz ilość pozostawianego martwego drewna. W efekcie odnawiania młode drzewostany bukowe są jednopiętrowe, zwarte i ciemne, brakuje w nich dostatecznej ilości światła. Do czasu rozluźnienia zwarcia w wyniku prac pielęgnacyjnych lub naturalnych procesów wydzielania się drzew ilość światła/ciepła jest przypuszczalnie niewystarczająca do zasiedlania materiału łęgowego przez

nadobnice alpejską. Dlatego ważna jest obecność gniazd, luk powstających w miejscach po wypadnięciu pojedynczych drzew lub grup, prowadząca do zróżnicowania struktury piętrowej i przestrzennej. Dodatkowo pozostawianie na zrębach części drzew żywych do naturalnej ich śmierci nie jest praktykowane w stopniu wystarczającym. W efekcie ilość martwego drewna w odpowiedniej jakości jest dalece niewystarczająca. Ponadto w ostoi oraz w jej sąsiedztwie regularnie zalega pozyskane drewno, szczególnie stosowe, co w okresie pojawu imagines stanowi pułapkę ekologiczną.

Zagrożeniem dla nadobnicy alpejskiej jest pozyskiwanie i składowanie w drzewostanach oraz w ich pobliżu bukowego drewna stosowego. Stosy drewna powstałe w wyniku prac gospodarczych – efemeryczne i sztucznie stworzone przez człowieka twory, stanowią atrakcyjny i dogodny do zasiedlenia materiał lęgowy. Imagines odbywają na składnicach gody i składają jaja do zgromadzonego surowca drzewnego, który jest przeznaczony do wywozu i dalszego przerobu. W efekcie takich działań przeżywalność jaj w populacji nadobnicy alpejskiej jest radykalnie ograniczona. W takiej sytuacji wysiłek reprodukcyjny części populacji jest całkowicie niweczony. Jednocześnie zalegające na składnicach drewno przyciąga imago przypuszczalnie ze znacznych odległości, wywabiając je ze stanowisk zlokalizowanych w drzewostanach (drenaż populacji). Los przyszłego pokolenia, będącego czasem całością wysiłku reprodukcyjnego pokolenia rodzicielskiego jest przesądzony. Ten rodzaj zagrożenia, mimo jego oczywistego i jednoznacznego negatywnego wpływu, nie został jak dotąd wyeliminowany.

W obszarze brak jest siedlisk odpowiednich dla rozrodu traszki grzebieniastej niemniej jednak jako zagrożenie istniejące wskazano drogi publiczne sąsiadujące z obszarem, które stanowią zagrożenie dla osobników migrujących między obszarem a zbiornikami położonymi w jego sąsiedztwie, w których odbywa się rozród.

Dla kumaka górskiego nie zdefiniowano obecnie istotnych zagrożeń. Jako potencjalne zagrożenia dla tego gatunku wpisano modernizację i ulepszanie dróg gruntowych – poprawa nawierzchni skutkująca zanikiem kałuż i rozlewisk oraz likwidację lokalnych wysięków i podmokłości.

Działania ochronne wskazane w PZO mają na celu poprawę lub utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk oraz gatunków. Dla buczyn jest to rozbudowanie struktury wiekowej i przestrzennej drzewostanów, zwiększenie udziału martwego drewna, w tym grubowymiarowego, ograniczenie udziału w drzewostanach/usunięcie obcych ekologicznie i geograficznie gatunków drzew, zwiększenie areалу drzewostanów zgodnych z siedliskiem. W przypadku jaworzyn celem ochrony będzie utrzymanie dotychczasowego stanu zachowania siedliska w obszarze. W przypadku siedliska 91E0 prowadzone prace weryfikacyjne nie potwierdziły występowania siedliska w obszarze. Wskazywane płaty niejednokrotnie stanowiły trudne do identyfikacji zbiorowiska okrajków, okresowo podmokłe pozbawione nawet podstawowych gatunków charakterystycznych dla łągów. W niektórych z nich (np. wzdłuż drogi stanowiącej granicę południową Obszaru) nawet nie stwierdzono występowania olszy. W związku z czym nie definiowano dla tego siedliska celu ochrony wskazując konieczność weryfikacji obecnych zapisów SDF. Weryfikację SDF wskazano również dla traszki grzebieniastej. Dla pozostałych gatunków celem ochrony jest poprawa stanu ochrony.

Po wyznaczeniu celów działań ochronnych dla poszczególnych przedmiotów ochrony określono odpowiednie działania. Dla buczyn głównym sposobem ochrony będzie dostosowanie gospodarki leśnej do potrzeb chronionych siedlisk oraz stosowanie w gospodarce leśnej tzw. przyrodniczych typów drzewostanu. Modyfikacja gospodarki leśnej będzie wiązała się głównie z pozostawianiem do naturalnej śmierci większych zasobów drzewostanu, możliwie najszerszym stosowaniem rębni złożonych, w tym stopniowych i przerebowych z długim i bardzo długim okresem odnowienia (ok. 40 l.), konsekwentnym pozostawianiem pojedynczych starych drzew lub niewielkich grup, przyjęciem wieku rębności dla jodły i buka nie niższego niż 120 lat, możliwie najszersze wykorzystanie odnowienia naturalnego oraz pozostawieniem bez użytkowania trudno dostępnych stoków i dolin potoków wraz z obszarami źródłiskowymi. W przypadku jaworzyn działania ochronne polega

na pozostawienie bez zabiegów gospodarczych płatów tego siedliska wraz z bezpośrednim ich otoczeniem (strefa ok. 30-50 m wokół płatów).

Działania ochronne zaproponowane dla nadobniczy alpejskiej polegają na poprawie stanu zachowania siedlisk tego gatunku i dotyczą m.in. zachowania biernej ochrony rezerwatu „Łysa Góra”, pozostawienia bez użytkowania stanowisk potwierdzonego występowania nadobniczy w gniazdach wiązu górskiego, unikaniu pozostawiania w obszarze w okresie tzw. rójki (15 czerwca – 15 września) drewna bukowego, jesionowego, wiązowego i jaworowego pozyskanego przed 15 czerwca, unikaniu pozyskiwania ww. gatunków drzew w okresie 15 czerwca – 15 września, a jeśli w tym okresie zostaną pozyskane – wywiezieniu ich bez zbędnej zwłoki, pozostawianiu na stokach południowych starych, rozłożystych buków oraz konsekwentnym pozostawianiu w cięciach pielęgnacyjnych i rębnych, złomów, wykrotów, martwych, zamierających drzew liściastych (buk, jawor, wiąz, jesion).

Dla poprawy stanu ochrony kumaka górskiego w ramach działań ochronnych zaplanowano budowę 3-4 niewielkich i płytkich zbiorniczków wodnych.

Ponadto wskazano konieczność oznakowania granic obszaru tablicami informacyjnymi oraz prowadzenie monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony.

W planie zadań ochronnych zawarto również wskazania do zmian w dokumentach planistycznych niezbędne do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony ten obszar Natura 2000.

Ustanowienie planu zadań ochronnych poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa. Komunikacja z zainteresowanymi stronami w procesie przygotowania projektu PZO dla obszaru opierała się o stronę internetową RDOŚ w Rzeszowie <http://rzeszow.rdos.gov.pl/>. Zamieszczano tam informacje o projekcie POIS.05.03.00-00-186/09, postępie prac nad projektem planu, wykonawcy, terminach i miejscach spotkań oraz obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie o rozpoczęciu opracowywania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łysa Góra PLH180015.

Obwieszczenie zostało opublikowane w prasie lokalnej "Super Nowości" w dniu 09.08.2012 r. oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz na tablicach w Urzędzie Gminy Dukla oraz Urzędzie Gminy Nowy Żmigród przez okres 21 dni.

Podstawowe znaczenie dla komunikowania się z grupami interesu, osobami i instytucjami w różny sposób związanymi z obszarem miały spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy. Zaproszeni do niego zostali przedstawiciele wszystkich jednostek samorządowych, Lasów Państwowych, organizacji społecznych związanych z ochroną przyrody, instytucji zajmujących się w skali województwa planowaniem przestrzennym, zarządzaniem wodami powierzchniowymi etc., a także podmioty prowadzące działalność w obszarze i jego sąsiedztwie. O terminach, miejscu i organizacji spotkań Zespołu Lokalnej Współpracy uczestnicy byli powiadamiani przez wykonawcę, pocztą elektroniczną oraz telefonicznie.

I spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy przeprowadzone w ramach opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łysa Góra odbyło się w dniu 28.06.2012 r. w budynku Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie. W trakcie I spotkania zaprezentowano zespół zaangażowany w proces powstawania PZO (RDOŚ, wykonawców PZO - ekspertów i koordynatora PZO), podano ogólne założenia tworzenia PZO, przedstawiono informację o obszarze, zebrane i wstępnie przeanalizowane przez wykonawcę PZO, podano zakres weryfikacji i uzupełnienia zgromadzonych danych, zidentyfikowano grupę interesu – utworzono Zespół Lokalnej Współpracy, ustalono zasady dalszej współpracy i sposobów komunikowania się (przedstawiono zasady komunikacji przyjęte w trakcie procesu planistycznego pomiędzy koordynatorem PZO, RDOŚ a ZLW – spotkania dyskusyjne, PIK, strona www, itd.), ustalono zakres prac pomiędzy spotkaniami.

II spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy przeprowadzone w ramach opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łysa Góra odbyło się w dniu 26.11.2012 r. w budynku Urzędu Miejskiego w Dukli. Podczas spotkania przedstawiono wyniki prac nad planem zadań ochronnych, przedstawiono proponowane zadania ochronne, zagrożenia dla przedmiotów ochronnych oraz wnioski z prowadzonych prac.

III spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy przeprowadzone w ramach opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru natura 2000 Łysa Góra odbyło się w dniu 11.12.2012 r. w budynku Urzędu Miejskiego w Dukli. Podczas spotkania dyskutowano nad uwagami Zespołu Lokalnej Współpracy wniesionymi w trakcie opracowywania planu.

Obwieszczeniem z dnia 20 marca 2014 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w opracowywaniu dokumentu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013 poz. 1235 z późn. zm.) i w związku z art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013r. poz. 627 ze zm.). Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie (strony BIP), a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej w dniu 21.03.2014 r.

Obwieszczenie było również wywieszane na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Dukli, Krempnej i Nowym Żmigrodzie, Magurskim Parku Narodowym Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie, w dniach od 21.03.2014 r. do 14.04.2014 r.

Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków. Ich zestawienie wraz z informacjami, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie uwzględnione zawarto w tabeli nr 1.

Tabela 1. Zestawienie uwag i wniosków zgłoszonych w wyniku 21-dniowych konsultacji społecznych projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie w sprawie ustanowienia PZO dla obszaru Natura 2000

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
1.	Ogólne uwagi do zarządzenia. „Do oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony: siedlisk przyrodniczych - 9130, 9110 oraz nadobniczy alpejskiej - 1087, wykorzystano w opracowaniu wskaźniki autorskie, gdyż w okresie wykonywania prac monitoringowych nie było przyjętych metodyk monitoringu GIOŚ dla w/w przedmiotów ochrony (nie ma ich do dnia dzisiejszego). Metodyki i wskaźniki dla tych przedmiotów ochrony nie zostały skonsultowane z	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 10.04.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-25/14	Przepisy prawne jak również wytyczne dotyczące sporządzania pzo nie zobowiązują Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska do uzgadniania metodyki oceny siedlisk i gatunków z przedstawicielami Państwowego Gospodarstwa Leśnego. Nie jest to również celowe z uwagi na fakt, że metodyki te opracowuje się dla całej Polski, a nie dla obszaru czy województwa. Ponadto nie ma możliwości powołania w skali województwa odpowiednio szerokiego gremium, które zgromadziłoby wszystkich zainteresowanych tą kwestią i pozwoliło na wypracowanie satysfakcjonujących dla wszystkich rozwiązań. Przeprowadzenie tego typu ustaleń ma sens tylko na szczeblu centralnym i mając ów fakt na względzie w ostatnich latach przy Generalnym	Zapisy pozostają bez zmian.

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	głównym interesariuszem (PGL LP), zarządzającymi znaczącą powierzchnią gruntów w obszarze "Łysa Góra" PLH180015 (ok. 1570 ha, co stanowi 57 % powierzchni obszaru)".		Dyrektorze Ochrony Środowiska powołano Zespół ds. Analiz Wskaźników Przyrodniczych, który zajmował się analizą zgłoszonych uwag. Ponadto PGL LP mogą zgłaszać uwagi odnośnie wskaźników do GIOŚ, która zgodnie z przepisami prawa prowadzi monitoring przyrodniczy i ustala wskaźniki. Należy ponadto zaznaczyć, że w oparciu o metodyki zbliżone do stosowanych przez eksperta została dokonana ocena siedlisk przeprowadzona w 2013 r. przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w całym kraju w ramach raportowania do Komisji Europejskiej odnośnie stanu ochrony tychże siedlisk.	
2.	<p>Ogólne uwagi do zarządzenia.</p> <p>1. „Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późno zmian.) sporządzający projekt planu zadań ochronnych winien umożliwić zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu. Spotkania ZLW nie są formą udziału w sporządzaniu planu, a jedynie platformą prezentowania gotowego dokumentu, co do którego można wnosić ewentualne uwagi. W przypadku prac nad planem zadań ochronnych dla ww. obszaru zarządca gruntów Skarbu Państwa (Nadleśnictwo Dukła), nie został włączony w prace terenowe związane min. z lustracją terenową większości płatów siedliska 9130 czy weryfikacją terenową siedlisk 9110, 91E0, 9180, oraz nadobniczy alpejskiej</p>	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 10.04.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-25/14	<p>Zapis zawarty w art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (DzU z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.) nie precyzuje na czym ma polegać umożliwienie „udziału w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu”. W ocenie tut. organu wypełnieniem tego zapisu są właśnie spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW), w ramach których każdy z interesariuszy może wnieść swoje uwagi do powstającego dokumentu. I to nie tylko w trakcie spotkania, ale również po nim bo materiały były rozsyłane do wszystkich zainteresowanych. Możliwość wniesienia uwag do dokumentu również po zakończeniu spotkań ZLW, zwykle bez wyznaczonych ram czasowych, dawała bardzo dużo czasu na wnikliwe zapoznanie się z dokumentem i sformułowanie uwag.</p> <p>Należy podkreślić, że ZLW jest formą współpracy i wypełnienia art. 28 ustawy o ochronie przyrody przyjętą przy realizacji całego projektu POIS.05.03.00-00-186/09 i stanowi w tym zakresie dobrą praktykę stosowaną w całej Polsce przy tworzeniu ponad 400 planów zadań ochronnych. Praktyka ta jest rekomendowana przez GDOŚ.</p> <p>Ponadto należy stwierdzić, że aktualnie niewiele z dokumentów tworzonych na potrzeby szeroko rozumianej ochrony środowiska jest tworzonych z tak szerokim udziałem społeczeństwa, w tym zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.</p> <p>Należy dodać, że trudność podejmowania wiążących ustaleń na etapie spotkań ZLW</p>	Zakres zmian przedstawiono w pkt 15.

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>czy innych przedmiotów ochrony na gruntach LP. Brak udziału zarządzającego znaczącą powierzchnią gruntów w obszarze Natura 2000 (Nadleśnictwo Dukła) w pracach terenowych, poddaje w wątpliwość wiarygodność przedstawionych wyników, a co za tym idzie zidentyfikowanych zagrożeń i zaplanowanych działań ochronnych. Tym bardziej, że pojawiły się wątpliwości m.in. do zweryfikowanej powierzchni siedliska 9130, do której wykonawca włączył wydzielenia z kategorią gruntów rola, pastwisko, potoki, drzewostany na gruntach porolnych z gatunkami głównymi So, Md, ŚW (szczegóły w opinii Nadleśnictwa Dukła - zn. ZG-732-18/14 z dnia 9 kwietnia 2014 r.)”.</p>		<p>polega na tym, że każdy z interesariuszy (w tym zarówno lokalni przedsiębiorcy jak i ogólnopolskie organizacje ekologiczne) może zgłaszać uwagi do zapisów, zaś rolą tut. Organu jest sformułowanie najlepszych zapisów służących ochronie przyrody oraz respektujących lokalne uwarunkowania społeczne i gospodarcze. Stąd wynikają zmiany zapisów i modyfikacje dokumentu, które są dokonywane przez cały okres pracy nad nim, do momentu skierowania go do konsultacji społecznych.</p> <p>Aby była możliwa realizacja wniosku o włączenie Nadleśnictwa Dukła w prace terenowe, powinien być on zgłoszony przed rozpoczęciem procedury wyłaniania wykonawcy w ramach przetargu publicznego, czyli musiałby zostać zapisany w siwz. Przy braku takiego zapisu, tut. Organ może jedynie wskazywać wykonawcy by prace terenowe prowadził przy udziale pracowników nadleśnictw, natomiast nie może tego wymagać, gdyż podnosi to koszty ich wykonania. Tego typu wniosek nie pojawił się jednak nawet po I spotkaniu Zespołu Lokalnej Współpracy, czyli w okresie gdy prace terenowe były wykonywane – jest zgłaszany na etapie konsultacji społecznych, blisko półtora roku po zakończeniu prac terenowych. Nie jest więc możliwe jego uwzględnienie, co więcej trudno uznać za uzasadnione merytorycznie kwestionowanie wyników prac na jego podstawie. Należy również zaznaczyć, że w ramach prac nad pzo nie wykonywano na gruntach w zarządzie LP pełnej inwentaryzacji przyrodniczej, a jedynie bazowano na wynikach inwentaryzacji przeprowadzonej przez PGL LP w latach 2006-2007 we wszystkich lasach będących w zarządzie tej jednostki w ramach tzw. powszechnej inwentaryzacji przyrodniczej, a także inwentaryzacji BULiGL z 2008 r. Do kwestii włączenia w obręb siedliska 9130 potoków i gruntów nieleśnych szczegółowo odniesiono w pkt. 15.</p>	
3.	<p>Uwaga do załącznika nr 3.</p> <p>Wniosek o uznanie zagrożenia I02 za potencjalne.</p> <p>Uzasadnienie:</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 10.04.2014 r.;</p>	<p>Do uwagi dotyczącej zagrożenia I02 odniesiono się w pkt. 16</p> <p>Błąd związany z nieprawidłowym przypisaniem zagrożenia o kodzie B02.06 został poprawiony.</p>	<p>Poprawiono zapisy dotyczące zagrożenia o kodzie B02.06. Zapisy dotyczące zagrożenia I02 pozostają bez</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>„W projekcie zarządzenia dla siedliska 9130 uznano zagrożenie I02 <i>Problematyczne gatunki rodzime</i> za zagrożenie istniejące. Uważam, że powyższe zagrożenie winno znaleźć się w zagrożeniach potencjalnych. W mojej opinii uznanie wydzielen z kategorią gruntów rola, pastwisko, potoki, drzewostany na gruntach porolnych z gatunkami głównymi So, Md, Św, za nieprawidłowe (szczegółową analizę w tym zakresie przedstawiło w swojej opinii Nadleśnictwo Dukla). Dodatkowo w kolumnie opis zagrożeń, do zagrożeń istniejących przepisane zostało zagrożenie B02.06 <i>Przerzedzenie warstwy drzew</i>, co jest rozbieżne z kolumną 4 zagrożenia potencjalne, gdzie to zagrożenie jest uznane za potencjalne. Wnioskuje o przeniesienia opisu zagrożenia B02.06 do zagrożeń potencjalnych.”.</p>	zn. spr.: ZO-7324-25/14		zmian.
4.	<p>Uwaga do załącznika nr 3.</p> <p>Wniosek o wskazanie na podstawie których paramentów (wskaźników), sformułowano zagrożenia.</p> <p>Uzasadnienie: „W przypadku nadobnicy alpejskiej 1087 za zagrożenie istniejące uznano zagrożenie B07 Inne rodzaje praktyk leśnych - (opis zagrożenia: uproszczenie struktury wiekowej drzewostanu - zubożenie ekosystemu w drzewa stare i zamierające: pozostawianie w obszarze Natura 2000 oraz w jego sąsiedztwie pozyskanego drewna, szczególnie stosowego w okresie pojawiania się imazines co</p>	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 10.04.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-25/14	Zagrożenia formułowane dla przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 wynikają nie tylko z oceny stanu, ale także z wiedzy o zasadach ochrony gatunku, zagrożeniach czy lokalnych uwarunkowaniach. Nie zawsze wskaźniki ujmują komplet wymogów związanych z ochroną gatunku/siedliska i skalę zagrożeń. Niemniej w przypadku nadobnicy alpejskiej, w obowiązującej metodyce służącej do oceny stanu ochrony (http://siedliska.gios.gov.pl/pdf/przewodniki_metodyczne/przewodnik_metodyczny_1087.pdf), wskazuje się na szereg zagrożeń dotyczących gatunku, które powinny być brane pod uwagę przy ocenie perspektyw jego zachowania w obszarze. Jednym z nich jest składowanie drewna bukowego w lesie w okresie tzw. rójki i wywożenie zasiedlonego materiału. Wiele innych publikacji wskazuje, że składowane drewno może stanowić pułapkę ekologiczną prowadzącą do zaniku gatunku (Adamski	Z zagrożenia B07 wykreślono sformułowanie <i>fragmentacja siedlisk</i> .

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>stanowi pułapkę ekologiczną: fragmentacja siedlisk). Wykonawca planu zadań ochronnych do oceny stanu ochrony (zachowania populacji i siedliska) nadobnicy alpejskiej wykorzystuje wskaźniki autorskie, opierając się o wytyczne zaproponowane przez Witkowskiego (2008a). Do wyżej wymienionych wytycznych odniosłem się pismem ZO-7324-21/14 z dnia 04.03.2014 r., szczególnie w zakresie wskaźników: liczebność - wskaźnik kardynalny, materiał legowy, potencjalne siedlisko. W mojej cenie, a również jak wynika z projektu planu zadań ochronnych w ocenie wykonawcy zaproponowane wytyczne są bardzo dyskusyjne. Sam wykonawca określa każdy ze wskaźników jako "nieprecyzyjny". Nie określa w projekcie planu zadań ochronnych wartości progowych martwego drewna wymaganych do zachowania potencjalnych siedlisk nadobnicy alpejskiej, które umożliwiłyby osiągnięcie oceny FV w obszarze. Nie udostępniono również w ramach prac nad projektem planu zadań ochronnych kart obserwacji na stanowisku dla nadobnicy alpejskiej. Wobec powyższych argumentów wnioskuję o wskazanie na podstawie których paramentów (wskaźników), sformułowano taki rodzaj zagrożenia, z uwagi że w obecnej sytuacji trudno się odnosić do poszczególnych wskaźników, skoro każdy jest "nieprecyzyjny" i brakuje kart obserwacji na stanowisku".</p>		<p>P., Holly M., Michalcewicz J., Witkowski Z. 2013. Zanikanie nadobnicy alpejskiej <i>Rosalia alpina</i> (L.) (Coleoptera: Cerambycidae) w Polsce – wybrane mechanizmy procesu. W: Ząbecki W. (red.), Rola i udział owadów w funkcjonowaniu ekosystemów leśnych. Wydawnictwo UR, Kraków: 185-200; Krajowy plan zarządzania gatunkiem. Nadobnica alpejska (<i>Rosalia alpina</i> L.), Kraków 2007). Należy wskazać, że w przypadku nadobnicy alpejskiej, w dokumentacji pzo, autorzy odnoszą się tylko do wskaźników dotyczących parametrów „liczebność” i „siedlisko”, nie zaś do „perspektyw zachowania”. Skoro więc składowanie i wywożenie drewna jest wskazywane jako jedno z podstawowych zagrożeń, istnienie tego zjawiska obniża perspektywy ochrony, a więc i ocenę stanu ochrony gatunku w obszarze, obligując jednocześnie do wskazania zagrożenia jako istniejącego. Drugim elementem, który złożył się na ocenę stanu i określenie zagrożeń jest usunięcie martwych i zamierających drzew z rejonu potwierdzonych stanowisk Wiązy III i Wiązy IV, co skutkuje oceną U2 w obu tych przypadkach. Pozostałe elementy, jak też dyskusja autorów nad tym czy obowiązujące wskaźniki metodyki GIOS są precyzyjne czy też nie, jest drugorzędna i nie ma istotnego znaczenia zarówno przy określeniu zagrożeń jak i działań ochronnych. Autorzy w formie dyskusji wskazują jedynie, które ze wskaźników i w jaki sposób sprawiły im kłopot przy ocenie stanu ochrony gatunku. Na problemy z istniejącą metodyką wskazują również autorzy Raportu z art. 17DS, przesłanego do Komisji Europejskiej w grudniu 2013 r., nie podważa to jednak wiedzy o gatunku i dotyczących go zagrożeniach. Pismo ZO-7324-21/14 z dnia 04.03.2014 r. zostało przesłane do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska wraz z pismem RDOŚ w Rzeszowie z dnia 10.04.2014 r. znak: WPN.6323.22.2014.MC-8, w sprawie uwag do wskaźników i parametrów oceny siedlisk i gatunków metodykami GIOŚ.</p> <p>W przypadku ilości martwego drewna wymagania sformułowane dla nadobnicy są identyczne jak te wskazywane dla siedlisk przyrodniczych będących siedliskiem tego gatunku, czyli kwaśnych</p>	

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
			<p>i żyźnych buczyn (9110, 9130). Są one również przedmiotem ochrony obszaru. Cele działań ochronnych oraz planowane działania ochronne nie przewidują zachowywania dla gatunku wyższych ilości martwego drewna niż wskazane we wstępnych wersjach metodyki GIOŚ dla tych siedlisk.</p> <p>Uwagę uwzględniono w jednym zakresie – z zagrożenia wykreślono fragmentację siedlisk, gdyż nie zostało jasno udokumentowane, iż obecnie ma miejsce w obszarze.</p> <p>Karty obserwacji zostały przekazane pismem z dnia 3.06.2014 r., znak: WPN.6320.9.9.2014.BA-1. Należy jednak nadmienić, że dokumentacja pzo zawiera oceny z poszczególnych kart i nie wnoszą one dodatkowych istotnych informacji ponad te, które zawarte są w dokumentacji pzo.</p>	
5.	<p>Uwaga do załącznika nr 3.</p> <p>„Dodatkowo zagrożenie potencjalne J02.OS.04 Zbiorniki wodne (opis zagrożenia: niszczenie/przerywanie korytarzy dyspersji łączących obszar Natura 2000 z sąsiednimi i ze zwartymi zasięgami gatunku poprzez wycinkę zadrzewień łęgowych w dol. Wisłoki lub budowę zbiornika Kąty-Myscowa) jak również wskazanie do dokumentów planistycznych o negatywnym wpływie budowy zbiornika na populację nadobnicy alpejskiej oraz integralność obszaru Natura jest sprzeczne z opisem w dokumentacji pzo (str. 48) mówiącym że "nadobnica alpejska jest gatunkiem osiadłym, występującym na danym obszarze przez cały rok. W okresie pojawu imago mogą przypuszczalnie przemieszczać się na odległość dochodzące do kilku kilometrów, jednak prawdopodobieństwo</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 10.04.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-25/14</p>	<p>W tym samym tekście autorzy opracowania piszą jednocześnie, że „skuteczne przemieszczenia dotyczą dystansu w granicach 500-1000 metrów”, choć nie wykluczają przemieszczeń na większe odległości i jako bezpieczny bufor wskazują 2 km, zaś odległość dzieląca kompleksy leśne obszaru Łysa Góra od lasów Ostoi Magurskiej wynosi 1200-1300 m. Ponadto oba obszary połączone są korytarzami migracyjnymi w formie pasów zadrzewień, ciągnących się wzdłuż spływających ze wzniesień potoków. Jednocześnie nadobnica była obserwowana również w dolinie Wisłoki, w obrębie zabudowań, na składach drewna opałowego, choć obserwacje te mogły być wynikiem zawleczenia materiału łęgowego z obszaru. Na możliwy efekt barierowy, który może spowodować powstanie zbiornika, wskazują również autorzy <i>Raportu o oddziaływaniu na środowiska zbiornika wodnego Kąty-Myscowa na rzecze Wistołce na terenie gminy Krempna oraz Nowy Żmigród</i> (Investeko 2013 r.). Brak więc przesłanek, by zagrożenie uznać wyłącznie za teoretyczne i wykreślić je z dokumentu.</p>	<p>Zapisy pozostają bez zmian.</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>takich przemieszczeń jest znikome (Drag et al. 2011) i brakuje dowodów na ich skuteczność. Zatem przemieszczanie na większe odległości, np. między ostojami Łysa Góra - Ostoja Magurska w rejonie Kątów i Myscovej ponad doliną Wisłoki lub w kierunku pasm położonych na północ od ostoi Łysa Góra są raczej jedynie teoretyczne”.</p>			
6.	<p>Uwaga do załącznika nr 4.</p> <p>„W przypadku celów działań ochronnych dla nadobnicy alpejskiej 1087: zwiększanie udziału martwego drewna uważam za bezzasadne w aspekcie braku udostępnienia kart obserwacji na stanowisku dla nadobnicy alpejskiej oraz z uwagi, że wykonawca nie określa w ocenie stanu ochrony progowych ilości martwego drewna (materiał lęgowy), wskazując jednocześnie, że wskaźnik ten jest "nieprecyzyjny".</p> <p>Dodatkowo według najnowszych publikacji nt. nadobnicy kluczowe znaczenie dla rozwoju i występowania nadobnicy alpejskiej jest obecność martwego drewna, ale w warunkach nasłonecznionych, a nie ilość martwego drewna (Drag L., Hauck D., Pokluda P., Zimmermann K., Cizek L. 2011 ; Russo D., Cistrone L., Garonna A. 2011). Dodatkowo do niedawna powszechnie uważano, że w drzewostanach gospodarczych ilość i różnorodność martwego drewna stanowi podstawowy czynnik limitujący występowanie owadów saproksylicznych (bez wątplenia jest nim</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 10.04.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-25/14</p>	<p>Metodyka oceny stanu ochrony nadobnicy nie wymaga podania progowych ilości martwego drewna – ekspert ma ocenić jedynie na podstawie szacunku wzrokowego w jakim przedziale ilość ta się mieści i nadać odpowiednią wartość czyli FV, U1 lub U2. Wskazując więc wartość U2, informuje, że ilość martwego drewna na stanowisku wynosiła < 3m³. Karty obserwacji na stanowisku nie dostarczają w tym względzie innych bardziej szczegółowych danych niż te, które zawarte są w udostępnionej w trakcie konsultacji społecznych dokumentacji pzo, tym bardziej, że dokumentacja zawiera oceny z poszczególnych kart (pkt. 3 dokumentacji pzo), a nie tylko podsumowanie zebranych danych.</p> <p>Stwierdzone stanowiska znajdują się na stokach południowych. Do nich również adresowane jest działanie ochronne związane z aktywnym kształtowaniem siedlisk gatunku (pozostawianie starych buków w ilości 6 szt/ha). Autorzy pzo wskazują ponadto, że istotne jest z jakich gatunków pochodzi martwe drewno oraz warunki jakie są optymalne by zostało zasiedlone (nasłonecznione miejsca). Nigdzie w dokumentacji nie napisano, że kluczową rolę odgrywa „ilość i różnorodność martwego drewna”. Zacytowane przez wnioskodawcę badania są więc w pełni zgodne z zapisami pzo.</p>	<p>Zapisy pozostają bez zmian.</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	nadobnica alpejska). Najnowsze badania wskazują jednak, że ilość drewna odgrywa tutaj pomniejszoną rolę, a najważniejsze odgrywają inne czynniki związane z mikroklimatem środowisk rozwoju. Należą do nich: wilgotność, temperatura, położenia drewna, a także gatunek drewna (Gossner et al.2013)”.			
7.	Uwaga do załącznika nr 5. „W odniesieniu do działań ochronnych dla siedliska 9130,9110 wnioskuje o zmianę działania ochronnego <i>pozostawianie do naturalnego rozpadu co najmniej 5 % powierzchni drzewostanu użytkowanego rębnie (reprezentatywny płat/-y obejmujący/-e zwarty starodrzew nie objęty cięciami rębnymi w tym przygotowawczymi o jednostkowej powierzchni nie mniejszej niż 6 arów) oraz pojedynczych starych drzew lub niewielkich grup, które zapewnią w przyszłości odpowiednie zasoby drewna martwego, w tym grubowymiarowego; pozostawiane płaty siedliska, biogrupy i pojedyncze drzewa powinny w miarę możliwości obejmować gatunki właściwe dla siedliska)</i> ” na: <i>pozostawianie do naturalnego rozpadu co najmniej 5 % powierzchni drzewostanu użytkowanego rębnie (reprezentatywny płat/-y obejmujący/-e zwarty starodrzew nie objęty cięciami rębnymi w tym przygotowawczymi o jednostkowej powierzchni nie mniejszej niż 6 arów)</i> ”.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 10.04.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-25/14	W konsultowanym projekcie zarządzenia brak sformułowania przedstawionego przez wnioskodawcę. Zawarty tam zapis nie odnosił się do pojedynczych drzew lub niewielkich grup lecz do fragmentu drzewostanu objętego użytkowaniem rębnym, który precyzował jako: <i>reprezentatywny płat/-y obejmujący/-e zwarty starodrzew nie objęty cięciami rębnymi w tym przygotowawczymi o jednostkowej powierzchni nie mniejszej niż 6 arów; w przypadku drzewostanów gdzie rozpoczęto użytkowanie rębne należy wyznaczyć najlepiej zachowany/-e płat/-y starodrzewu</i> ”. Z uwagi iż zapis powinien obejmować zarówno drzewostany planowane do użytkowania rębne jak też obecnie użytkowane rębnie, a zapis w powyższym kształcie nie spotkał się z akceptacją, w dokumencie umieszczono zapis ogólniejszy zbliżony do zapisów proponowanych przez RDLP w Krośnie w uwagach do projektów pzo dla innych obszarów Natura 2000.	Zakwestionowany zapis zmieniono na: <i>pozostawianie do naturalnego rozpadu co najmniej 5% powierzchni drzewostanu objętego użytkowaniem rębnym (reprezentatywny dla siedliska przyrodniczego płat/-y starodrzewu)</i>
8.	Uwaga do załącznika nr 5. „W odniesieniu do działań	Regionalna Dyrekcja Lasów	Uwagę uwzględniono.	Zapis zmieniono zgodnie ze złożonym

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	ochronnych dla siedliska 9130,9110 wnioskuje o zmianę działania ochronnego: "potrzebę zwiększenia ilości martwego drewna w ekosystemach leśnych (konsekwentne pozostawianie pojedynczych starych drzew lub niewielkich grup, które w przyszłości złożą się na zasoby drewna martwego, w tym grubo wymiarowego; pozostawiane biogrupy i pojedyncze drzewa powinny być złożone z gatunków właściwych dla siedliska" na: potrzebę zwiększenia ilości martwego drewna w ekosystemach leśnych (pozostawianie pojedynczych starych drzew lub niewielkich grup z poszanowaniem zasad bezpieczeństwa ludzi; pozostawiane biogrupy i pojedyncze drzewa powinny obejmować gatunki właściwe dla siedliska)".	Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 10.04.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-25/14		wnioskiem.
9.	Uwaga do załącznika nr 5. „W przypadku działania ochronnego: "przeciętny wiek rębności dla jodły i buka nie niższy niż 120 lat" dla siedlisk 9130, 9110 wnioskuje o zmian na zapis "przeciętny wiek rębności dla jodły i buka zgodnie z zapisami w Instrukcji urzędzenia lasu cz. I - zakres wieków rębności dla jodły i buka: 110-130 lat”.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 10.04.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-25/14	120 lat to przeciętny wiek rębności zapisany w aktualnie obowiązującym planie urzędzenia lasu dla Nadleśnictwa Dukla. Wnioskodawca nie podał żadnych merytorycznych przesłanek, które by uzasadniały celowość obniżenia przeciętnego wieku rębności drzewostanu w obszarze Natura 2000, skoro obowiązuje on obecnie w całym nadleśnictwie. Zapis wyznacza tylko dolną, aktualnie obowiązującą wartość przedziału, górna nie jest podana, więc może być to wiek 130 lat. Należy zaznaczyć, że zapis w przedstawionym do konsultacji kształcie został wypracowany w trakcie spotkań roboczych z przedstawicielami LP, dotyczących sąsiednich – zbliżonych charakterem do obszaru Łysa Góra – obszarów Natura 2000.	Zapisy pozostają bez zmian.
10.	Uwaga do załącznika nr 5. „W przypadku działania ochronnego dla siedliska przyrodniczego 9130 wskazującego na dzielenie	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia	Kluczowe dla ochrony siedlisk są działania, które należy podjąć na gruntach w zarządzie PGL LP, gdyż stanowią one mimo wszystko większość terenów leśnych w obszarze. W przypadku gruntów prywatnych brak na	Zapisy pozostają bez zmian.

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>działań ochronnych na obligatoryjne (obowiązkowe) i dodatkowe (nieobowiązkowe) w zależności od własności gruntu, uważam że w odniesieniu do właściwej ochrony siedlisk oraz prowadzonego w przyszłości monitoringu stanu zachowania takie dzielenie działań ochronnych jest bezzasadne. Zakres działań ochronnych na gruntach LP (grunty LP stanowią ok. 57% powierzchni obszaru) w przypadku siedliska 9130, które płaty w zasadzie bezpośrednio przylegają do siebie, jest znacznie szerszy niż na gruntach prywatnych. Dodatkowo w przypadku tego obszaru Łysa Góra grunty innych własności, w tym prywatne stanowią również duży udział w powierzchni obszaru (ok. 43 % powierzchni obszaru). Na gruntach prywatnych należy tylko stosować rębnie złożone z długim i bardzo długim okresem odnowienia (ok. 40 lat) oraz preferować odnowienie naturalne. Powoduje to, że na jednym fragmencie siedliska niektóre działania (tzw. dodatkowe na gruntach prywatnych) będą stosowane, a na drugim nie. Może to wpłynąć na ocenę stanu zachowania siedliska w trakcie monitoringu (niemożliwość uzyskania oceny FV). Powstaje więc pytanie, w jaki sposób w takim wypadku osiągnąć stan właściwy siedliska FV skoro z góry wiadomo, że na części siedliska nie wszystkie działania będą realizowane”.</p>	<p>10.04.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-25/14</p>	<p>razie dobrych mechanizmów, które by umożliwiły wprowadzenie tam ograniczeń w użytkowaniu, np. programów leśnośrodowiskowych. Ponadto należy mieć na uwadze, że ograniczenia są wprowadzane na gruntach Skarbu Państwa, o bardzo małym rozdrobnieniu działek, pozostających w zarządzie jednej instytucji, a więc wydaje się, że wprowadzanie ograniczeń wynikających z istnienia sieci Natura 2000 powinno być tam znacznie łatwiejsze do rozplanowania i wykonania oraz dużo mniej uciążliwe zarówno dla mieszkańców regionu jak i ogółu społeczeństwa, niż na gruntach pozostających w rękach prywatnych. Na uwadze należy również mieć fakt, iż właściciele lasów niepaństwowych związani są przepisami prawa powszechnie obowiązującego – tj. adresowanego do obywateli, podmiotów gospodarczych i innych podmiotów prawa, nie wiążą ich natomiast bezpośrednio przepisy umów międzynarodowych i dyrektyw UE adresowane do państw. Nieco inna jest sytuacja podmiotów zarządzających lasami w imieniu państwa. Jako tak zwana „emanacja państwa”, są oni związani także przepisami adresowanymi do państwa, w tym postanowieniami umów międzynarodowych oraz dyrektywami UE. W szczególności trzeba podkreślić, że zarządzający lasami w imieniu państwa są obowiązani do tzw. „prowspólnotowej interpretacji prawa”, czyli w granicach kompetencji określonych przez prawo krajowe, są obowiązani działać bezpośrednio na rzecz osiągnięcia celów dyrektywy UE. Ponadto należy nadmienić, że do osiągnięcia stanu FV siedliska w obszarze nie jest potrzebne uzyskanie takiego stanu w każdym płacie siedliska. Osiągnięcie stanu FV na gruntach SP w zarządzie PGL LP powinno pozwolić na osiągnięcie stanu FV w obszarze, choć w przypadku znacznego udziału lasów prywatnych w obszarze, te obciążenia mogą być większe (by zrekompensować brak ograniczeń na gruntach prywatnych). Nie brano jednak tej opcji pod uwagę przy konstruowaniu obecnego planu zadań ochronnych.</p>	
11.	Uwaga do załącznika nr 5.	Regionalna Dyrekcja	Obecnie dostępne są wstępne wersje metodyk do oceny siedliska 9130 i 9110.	Zapisy pozostają bez zmian.

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>„W działaniu dotyczącym monitoringu stanu przedmiotu ochrony oraz realizacji celów działań dla siedlisk 9130, 9110 wskazano, że winien on zostać przeprowadzony z zastosowaniem metodyki monitoringu GIOŚ. Wnioskuje o wykreślenie tego zapisu, z uwagi na fakt, że obecnie nie ma metodyki monitoringu siedlisk 9130, 9110 opracowanej przez GIOŚ. Nawet jeśli do czasu przeprowadzenia tego monitoringu zostanie opracowana taka metodyka, to może ona być niezgodna z kryteriami przyjętymi obecnie (wskaźniki autorskie), co uniemożliwi jakiegokolwiek porównania i ocenę skutków podjętych działań. W zamian proponuję zapis: monitoring stanu ochrony wg metodyki przyjętej na potrzeby opracowania p.z.o. Dodatkowo w przypadku nadobnicy alpejskiej sytuacja również będzie podobna z uwagi, że wykonanie w przyszłości monitoringu zgodnie z metodyką GIOŚ, będzie nieporównywalne, skoro dzisiejszy projekt metodyki (Witkowski 2008a) jest bardzo dyskusyjny.”</p>	<p>Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 10.04.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-25/14</p>	<p>W oparciu o nie dokonana została ocena siedlisk przeprowadzona w 2013 r. przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w całym kraju w ramach raportowania do Komisji Europejskiej odnośnie stanu ochrony tychże siedlisk. Jest pewne, że w przeciągu najbliższych kilku lat ukaże się wersja obowiązująca, nie będzie więc podstaw by stosować wskaźniki autorskie, tym bardziej, że wymóg korzystania z metodyki GIOŚ wprowadza rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Jednocześnie zastosowane wskaźniki autorskie są na tyle zbliżone do proponowanej metodyki, że uzyskane wyniki powinny być porównywalne.</p>	
12.	<p>Uwaga do załącznika nr 5.</p> <p>„W przypadku działań ochronnych nr 2-6 dla nadobnicy alpejskiej uważam, że są bardzo restrykcyjne i nie do zaakceptowania w przedstawionej formie. Formułowanie takich działań dla lasów gospodarczych niesie za sobą trudności i ograniczenia w prowadzeniu trwale zrównoważonej</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 10.04.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-25/14</p>	<p>W załączniku nr 1 do Zarządzenia nr 65 Ministra Środowiska z dnia 24 grudnia 2013 r. w sprawie zadań ochronnych dla Magurskiego Parku Narodowego (Dz. U. z 2013, poz.75), które ustanawia zadania ochronne na 2014 r. rzeczywiście zawarto ogólne zapisy, jednak Park dla ochrony nadobnicy stosuje konkretne działania ochronne, zbliżone do tego co zaproponowano w ramach planu zadań ochronnych dla obszaru Łysa Góra. Park określa je następująco:</p> <p>1. Prace w ramach przebudowy drzewostanów i związane z nią pozyskanie drewna wykonywane są</p>	<p>Zapis: Wywóz pozyskanego drewna bukowego, jesionowego, wiązowego i jaworowego przed okresem rójki (15 czerwca – 15 września), poza obszar Natura 2000 i bezpośrednio sąsiedztwo drzewostanów</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>gospodarki leśnej, opartej o plany urządzenia lasu. Dodatkowo działania ochronne dotyczą znaczącej powierzchni gruntów LP będących w obszarze Łysa Góra (siedlisko 9130 będące siedliskiem nadobnicy alpejskiej zajmuje obszarze powierzchnię ok.750 ha wg. Prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dukla). Przedstawione działania ochronne dla nadobnicy alpejskiej są bardziej rygorystyczne niż działania dla położonego w sąsiedztwie Magurskiego Parku Narodowego. W załączniku nr 1 do Zarządzenia nr 65 Ministra Środowiska z dnia 24 grudnia 2013 r. w sprawie zadań ochronnych dla Magurskiego Parku Narodowego (Dz. U. z 2013, poz.75), które ustanawia zadania ochronne na 2014 r. przyjęto następujące sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków dla nadobnicy alpejskiej: "unikanie dłuższego przetrzymywania na gruncie Parku drewna bukowego, przeznaczonego do wywozu w okresie składania jaj przez imagines nadobnicy alpejskiej; pozostawienie pewnej liczby martwych buków oraz pewnej liczby martwych buków oraz specjalnie przygotowanych przyrz. drewna bukowego na terenie Parku do naturalnego rozkładu jako bazy lęgowej dla nadobnicy alpejskiej; przenoszenie części materiału lęgowego".</p>		<p><i>jedynie późną jesienią i w zimie. W okresie lęgowym dla ptaków, rozrodu dużych drapieżników oraz rójki nadobnicy nie prowadzimy w ramach zadań ochronnych prac w lesie.</i></p> <p><i>2. Nie pozyskujemy złomów i wywrotów, które stają się zaczątkiem martwego drewna w lesie a gatunki liściaste stają się siedliskiem dla nadobnicy.</i></p> <p><i>3. Pozyskane drewno bukowe w okresie późnej jesieni i zimy jest usuwane ze składów do końca maja, tak aby nie stało się pułapką dla nadobnicy.</i></p> <p><i>4. W umowach z odbiorcami zapisywany jest termin odbioru drewna – do końca maja.</i></p> <p><i>5. W ramach zadań ochronnych pozostawiamy w miejscach nasłonecznionych stopy drewna bukowego w celu ich zasiedlenia przez nadobnicę. Stopy służą do wzmocnienia populacji w miejscach gdzie na terenie Parku jest nieliczna (stopy po zasiedleniu są przenoszone)</i></p> <p><i>6. Jest rokrocznie prowadzony monitoring tego gatunku.</i></p> <p>Należy dodać, że działania ochronne dotyczące nadobnicy alpejskiej zostały skonsultowane z Parkiem i przez niego zaakceptowane.</p> <p>Przytoczony przykład dla Francji to zapis ogólny – nie precyzuje na czym ma polegać „długofalowa ochrona wysp porośniętych drzewami zamieszkiwanymi przez wymienionego chrząszcza”, trudno więc ocenić na ile zapisy stosowane we Francji są mniej restrykcyjne od zaproponowanych. Nie wiadomo też ile i jak dużych „wysp” jest poddanych ochronie. Bez wątplenia przy prowadzeniu gospodarki leśnej nie da się zapobiec wszystkim stratom w populacji i na ten fakt zwraca uwagę w swoich wytycznych Komisja Europejska, nie zwalnia to jednak sprawującego nadzór nad obszarem oraz podmiotów prowadzących działalność na obszarach Natura 2000 z obowiązku podejmowania działań, które ograniczą szkody w obrębie przedmiotów ochrony, w tym możliwość uszczuplenia stanu populacji nadobnicy czy pogorszenia jakości siedlisk. Takiemu ograniczeniu służą właśnie zaplanowane działania ochronne, które trudno uznać za rygorystyczne, kosztowne i powodujące znaczne skutki społeczne i ekonomiczne. W żadnym</p>	<p><i>bukowych (na odległość przynajmniej 2 km z wyłączeniem jednostek osadniczych i pojedynczych zabudowań); nie pozyskiwanie ww. gatunków drzew w okresie 15 czerwca – 15 września, a jeśli w tym okresie zostaną pozyskane – bezzwłoczne (do 3-4 dni) wywiezienie ich poza wskazaną strefę.</i></p> <p>zmieniono na:</p> <p><i>1. Unikanie pozostawiania w obszarze w okresie tzw. rójki (15 czerwca – 15 września) drewna bukowego, jesionowego, wiązowego i jaworowego pozyskanego przed 15 czerwca. Przy planowaniu pozycji cięć do wykonania w I i II kwartale należy obligatoryjnie uwzględnić wymogi wywozu drewna ww. gatunków terminie do 15 czerwca. W pierwszej kolejności należy wywozić drewno ze składów nasłonecznionych.</i></p> <p><i>2. Unikanie pozyskiwania ww. gatunków drzew w okresie</i></p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>Kolejnym mniej restrykcyjnym przykładem ochrony nadobnicy alpejskiej w ramach bieżącej gospodarki leśnej jest przykład z Francji, zaprezentowany w dokumencie rekomendowanym przez Komisję Europejską pt. "Wytyczne w sprawie ścisłej ochrony gatunków zwierząt ważnych dla Wspólnoty na mocy Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG (wersja ostateczna, luty 2007), mówiący, że "W czasie stadium larwalnego niemożliwe jest stwierdzenie jego obecności w drzewie. Z tego też powodu niszczenie jego terenów rozrodu i terenów odpoczynku jest nieuniknione w czasie eksploatacji lasów. Zarządzanie gatunkiem, jak określono w planie zarządzania ma z tego powodu na celu długofalową ochronę wysp porośniętych drzewami zamieszkiwanymi przez wymienionego chrząszcza w celu zapewnienia stanu ochrony gatunku".</p> <p>Działania ochronne dla nadobnicy alpejskiej proponowane przez wykonawcę planu zadań ochronnych wiążą się głównie z potrzebą pozostawiania bez użytkowania pewnych stanowisk (powierzchni) lub potrzebą pozostawiania określonych drzew. W gruncie, rzeczy takie podejście wykonawcy według mojej opinii ukierunkowane jest tylko i wyłącznie na ochroną bierną tego gatunków. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w</p>		<p>punkcie (poza rezerwatem przyrody) nie mówią one o zaniechaniu użytkowania gospodarczego. Wskazują tylko, że na stokach południowych należy pozostawić 6 starych drzew/ha (co nie wydaje się wartością dużą, poza tym w pełni zbieżną z celami ochrony siedlisk 9110, 9130), kształtowaniu zasobów martwego drewna oraz drzew starych obumierających (potrzeba zachowania takich drzew wynika wprost z zapisów Instrukcji Ochrony Lasu obowiązującej w Lasach Państwowych), natomiast ochrona potwierdzonych stanowisk i drzew na których stwierdzono ślady obecności nadobnicy jest realizacją zapisów ustawy o ochronie przyrody i rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. Nr 237 poz. 1419), które m.in. zabrania umyślnego zabijania oraz niszczenia „siedlisk i ostoi gatunków”. Trudno więc w tych zapisach doszukać się znaczących rygorów ograniczających gospodarkę leśną i destabilizujących lokalny rynek drzewny. Odnosząc się do kwestii podnoszonej wielokrotnie różnicy w zapisach dla gruntów państwowych i prywatnych należy wskazać, że plan zadań ochronnych wprowadza zapisy takie jakie są możliwe do realizacji w aktualnych uwarunkowaniach. Zupełnie niecelowe i pozbawione racjonalnych podstaw byłoby wprowadzanie zapisów niemożliwych do realizacji. Z uwagi na brak programów leśnośrodowiskowych trudno obecnie w lasach prywatnych wprowadzać dodatkowe ograniczenia związane z ochroną nadobnicy. Jest to jednak możliwe na gruntach w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego, gdyż są to grunty Skarbu Państwa, a państwo jest zobligowane do działań na rzecz osiągnięcia celów dyrektywy UE. Ponadto sam wnioskodawca wskazuje, że nie jest wymagana i możliwa ochrona nadobnicy na wszystkich zajmowanych przez nią terenach. Zapewnienie odpowiednich parametrów siedliska na gruntach w zarządzie PGL powinno znacząco poprawić stan ochrony gatunku. Nie zakłada się osiągnięcia stanu FV w okresie obowiązywania pzo. Ponadto zaplanowane działania nie wynikają wprost z przyjętych wskaźników, ale z zagrożeń jakie przypisano do gatunku. Dyskusje wokół zasadności, celowości, precyzyjności przyjętych wskaźników</p>	<p><i>15 czerwca – 15 września, a jeśli w tym okresie zostaną pozyskane – wywiezienie ich bez zbędnej zwłoki (w terminie nie dłuższym niż 14 dni) poza obszar Natura 2000.</i></p> <p>Do zadań ochronnych dodano zadanie mające na celu monitorowanie wykonania powyższego działania.</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2011, Nr 237, poz. 1419) nadobnicy alpejska uznana jest za gatunek wymagający ochrony czynnej. Potwierdzają to również najnowsze prace nt. nadobnicy mówiące, że aktywna ochrona jest lepsza dla tego gatunku (Drag L., Hauck D., Pokluda P., Zimmermann K., Cizek L. 2011; Russo D., Cistrone L., Garonna A. 2011). Wykonawca planu zupełnie pomija kluczowe zagadnienie związane z prowadzeniem prac gospodarczych mających na celu zapewnienie odpowiednich warunków świetlnych (do rozwoju wymaga drzew nasłonecznionych) potrzebnych do bytowania nadobnicy alpejskiej. Nadobnica alpejska unika zwartych, zacienionych drzewostanów, a więc zaniechanie użytkowania lasu doprowadza do zwiększenia cienistości lasów i pogorszenia warunków dla nadobnicy. W przypadku działań ochronnych związanych z pozostawianiem na stokach południowych, 6 w miarę równomiernie rozmieszczonych buków/ha lasu .... oraz konsekwentnym pozostawianiem w cięciach pielęgnacyjnych i rębnych, złomów, wykrotów, martwych i zamierających drzew liściastych (buk, jawor, wiąz, jesion) dla nadobnicy alpejskiej 1087 wskazujących na uznawane ich za nieobligatoryjne działanie ochronne na gruntach poza zarządem PGL LP, uważam że w odniesieniu do właściwej ochrony</p>		<p>oceny stanu są więc drugorzędne, w sytuacji gdy dla gatunku wskazano realne i istotne zagrożenia wymagające podjęcia określonych działań ochronnych.</p> <p>Do kwestii związanych z terminem wywozu drewna z obszaru szczegółowo odniesiono się w pkt. 21.</p>	

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>nabojnicy alpejskiej oraz prowadzonego w przyszłości monitoringu stanu zachowania uznawanie tych działań z dodatkowe (nieobligatoryjne) na gruntach innych niż LP jest bezzasadne i stanowi nierówne traktowanie podmiotów (Lasy Państwowe oraz lasy innych własności). Powoduje to, że na jednym fragmencie obszaru wdrażania niektóre działania (tzw. dodatkowe na gruntach prywatnych) będą stosowane, a na drugim nie. Może to wpłynąć na ocenę stanu zachowania siedliska w trakcie monitoringu (niemożliwość uzyskania oceny FV). Powstaje więc pytanie, w jaki sposób w takim wypadku osiągnąć stan właściwy siedliska FV skoro z góry wiadomo, że na części obszaru wdrażania nie wszystkie działania będą realizowane.</p> <p>W przypadku działania ochronnego związanego z wywozem pozyskanego drewna bukowego, jesionowego wiązowego i jesionowego należy mieć na uwadze że termin wywozu drewna do 15 czerwca jest uwarunkowany wieloma względami często obiektywnymi, których nie da się przewidzieć np.: szkody abiotyczne, warunki pogodowe nie pozwalające na zrywkę drewna, załamanie rynku drzewnego, upadłość firm, brak popytu na dany gatunek drewna. Pozostawianie drewna w przypadku jego nie wywiezienia do 15 czerwca wiąże się z ryzykiem szkody w mieniu Skarbu Państwa, związanej</p>			

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>z utraconymi korzyściami. W odniesieniu do zakazu pozyskiwania w okresie od 15 czerwca do 15 września lub wywozu do 3-4 dni uważam, że zapis ten nie ma uzasadnienia merytorycznego z uwagi, że nadobniczy alpejska zasiedla głównie drzew obumarłe, zarówno stojące i leżące (Witkowski 2008a).</p> <p>Kolejnym ważnym aspektem w proponowanych działaniach ochronnych jest aspekt finansowy i społeczny, związany z proponowanymi ograniczeniami. Brak analizy skutków gospodarczych i ekonomicznych związanych z takimi ograniczeniami. Reasumując powyższe uważam, że zaplanowane działania ochronne niosą za sobą znaczenie ograniczenia w gospodarce leśnej i w głównej mierze wynikają z przesłanek ideologicznych a nie merytorycznych. Dodatkowo część powierzchni na gruntach LP w obszarze jest wyłączona z użytkowania w postaci rezerwatu czy ochrony strefowej ptaków. Formułowanie działań ochronnych na podstawie uzyskanej oceny stanu ochrony, która opiera się na nieprecyzyjnych wskaźnikach jest dalece niewłaściwe. Uważam, że w obecnym kształcie proponowane działania ochronne dla nadobniczy alpejskiej są nie do przyjęcia i wymagają przebudowy”.</p>			
13.	<p>Uwaga do uzasadnienia: „Wnioskuje, aby w uzasadnieniu w części: Ocena skutków regulacji w punkcie 3 Wpływ regulacji</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia</p>	<p>RDOŚ w Rzeszowie nie jest w posiadaniu danych pozwalających wykonać tego rodzaju oszacowanie. Ponadto takie wyliczenia wymagają dodatkowych i szczegółowych badań, który pozwoliłyby określić w jakim</p>	<p>Zapisy pozostają bez zmian.</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego znalazły się dane dotyczące wartości utraconych przychodów Skarbu Państwa z tytułu działań ochronnych dla siedlisk 9130 i 9110 oraz szczególnie dla nadobnicy alpejskiej. W chwili obecnej brak jest takiej oceny”.</p>	<p>10.04.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-25/14</p>	<p>stopniu proponowane zapisy powielają aktualne regulacje, a w jakim stopniu są rzeczywistym obostrzeniem. Bez tego rodzaju danych szacunek może być obciążony bardzo dużym błędem i pozbawiony merytorycznych podstaw, tym bardziej, że tego rodzaju oszacowanie jest możliwe dopiero po wyznaczeniu przedmiotowych powierzchni oraz określeniu, kiedy należy podawać tę wartość (czy w okresie obowiązywania planu). Przykładowo, jeśli określone zapisami 5% powierzchni drzewostanu użytkowanego rębnie w danym wyłączeniu leśnym obejmie dolinę potoku, gdzie, z uwagi na inne regulacje lub uwarunkowania ekonomiczne pozyskania drewna się nie prowadzi, nie będzie to generowało żadnych dodatkowych strat finansowych związanych z realizacją zapisów planu zadań ochronnych. Owe straty mogą pojawić się dopiero wówczas gdy owe 5% obejmie powierzchnię, która rzeczywiście mogła być przeznaczona do użytkowania rębego, co więcej była przeznaczona do użytkowania rębego w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych. Na oszacowanie wartości wpłynie również struktura pozostawianego płatu, jakość surowca drzewnego jaki mógłby zostać pozyskany itp. Bez tych informacji nie sposób prawidłowo wykonać żądanego oszacowania.</p>	
14.	<p>Ogólne uwagi do dokumentu:</p> <p>„W przypadku działań ochronnych wymienionych w projekcie zarządzenia tabela przedstawiająca działania ochronne (załącznik nr 5) różni się od działań ochronnych w dokumentacji projektu planu zadań ochronnych. Brakuje szacunkowych kosztów, co jest bardzo istotne z punktu widzenia realizacji działań ochronnych i monitoringu przedmiotów ochronnych. W ramach konsultacji społecznych nie zostały udostępnione materiały źródłowe (raporty monitoringu siedlisk, raporty monitoringu</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 10.04.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-25/14</p>	<p>Ustawa o ochronie przyrody nie wymaga podawania w zarządzeniu kosztów realizacji działań ochronnych. Informacje te zawiera dokumentacja pzo, która była udostępniona do wglądu w trakcie konsultacji społecznych. Działania związane z monitoringiem działań ochronnych są w zarządzeniu podane. W ramach konsultacji społecznych nie przewiduje się udostępnienia pełnej dokumentacji badań terenowych. Komplet informacji umożliwiający odniesienie się do projektu zarządzenia, w tym wyniki prac monitoringowych, znajduje się w dokumentacji pzo.</p>	<p>Zapisy pozostają bez zmian.</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	gatunków zwierząt, karty oceny siedliska i gatunków zwierząt, warstwy shp. - granice siedlisk, stanowiska gatunków zwierząt, proponowane korekty granic, stanowiska monitoringowe, itp.), które również stanowią dokumentację sporządzoną na potrzeby planu zadań ochronnych, o której mowa w punkcie 1 w/w obwieszczenia”.			
15.	<p>Uwaga do zał. nr 7</p> <p>„Wnoszę uwagi do załącznika nr 7 do zarządzenia " Szczegółowa lokalizacja siedlisk przyrodniczych (przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000), do których adresowane są działania ochronne. Nie zgadzam się, żeby wydzielenia z kategorią gruntu rola (np. oddz. 99 f-g), pastwisko (np. oddz. 99k-1 itd.), potoki (1 09-~a, 150~a itd.), drzewostany na gruntach porolnych z gatunkami głównymi So, Md , ŚW (oddz.100b, 103a, 157Ai itd.) zostały zainwentaryzowane jako siedlisko przyrodnicze 9130 Żyzna buczyna. Na tych wydzieleniach nie powinny być realizowane działania ochronne dla 9130. Z przeprowadzonej przez Nadleśnictwo analizy wynika, że na 97 wydzieleniach wykazanych w załączniku nr 7 nie wykształciło się siedlisko 9130 - Żyzna buczyna. W obszarze Łysa Góra grunty Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Dukla zajmują 57,2%, z czego 38% powierzchni to drzewostany na gruntach porolnych. W Prognozie oddziaływania na środowisko planu</p>	<p>Nadleśnictwo Dukla; pismo z dnia 09.04.2014 r., zn. spr.: ZG-732-18/14</p>	<p>W przypadku siedliska 9130 w ramach pzo nie prowadzono dodatkowej inwentaryzacji – w przypadku gruntów w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego zasięg siedlisk przejęto z bazy INWENT, czyli inwentaryzacji wykonanej przez PGL LP w latach 2006-2007 we wszystkich lasach będących w zarządzie tej jednostki w ramach tzw. powszechnej inwentaryzacji przyrodniczej, w niewielkim stopniu także inwentaryzacji BULiGL O/Przemysł z 2008 r. Zmiany jakie dokonano to wyznaczenie płatu siedliska 9110 oraz weryfikacja i uszczegółowienie danych punktowych (w wypadku potwierdzenia obecności siedliska ekspert miał wyznaczyć jego zasięg). Z uwagi na możliwość niewielkich przesunięć w obrębie warstw shp, mogło zdarzyć się, że w zestawieniu znalazły się działki sąsiadujące z siedliskiem przyrodniczym. Jest to techniczny błąd, który nie wiąże się ze zmianą areалу i zasięgu siedliska i zostanie skorygowany.</p> <p>W przypadku gruntów poza zarządem LP należy mieć na uwadze, że załącznik nr 7 jest oparty na danych LPIS nie zaś na obowiązujących danych ewidencyjnych. Należy więc go traktować pomocniczo – rzeczywisty zasięg siedlisk, zgodny z obecnie posiadaną przez tut. organ wiedzą jest przedstawiony na zał. mapowym (zał. nr 8).</p>	<p>Skorygowano załącznik nr 7 – usunięto działki ew./wyłączenia leśne w obrębie których siedlisko znalazło się wskutek technicznego błędu lub zajmowało znikomą powierzchnię (< 1 ar)</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dukla powierzchnia 9130 Żyznych buczyn została utrzymana.</p> <p>Wniosek: Inwentaryzacja siedliska przyrodniczego 9130 powinna być zgodna ze stanem na gruncie a działania ochronne przypisane do wydziałów leśnych na których faktycznie występuje siedlisko 9130”.</p>			
16.	<p>Uwagi do załącznika nr 3 „Identyfikacja istniejących potencjalnych zagrożeń ..... " Dla 9130 jako zagrożenie istniejące wpisano I02 Problematiczne gatunki rodzime - obecność w drzewostanie sosny i innych gatunków obcych dla siedliska. Zagrożenie to może mieć miejsce na gruntach PGL jedynie w przypadku przypisania drzewostanów na gruntach porolnych z udziałem So, Md, ŚW do siedliska 9130 Żyzne buczyny, co uznano za nieprawidłowe.</p> <p>Wniosek: Należy zweryfikować zasięg siedliska 9130 Żyzna buczyna. Należy wskazać, uwzględniając drzewostany na gruntach porolnych grunty nieleśne lokalizację istniejącego zagrożenia I02 w siedlisku 9130 Żyznej buczyny”.</p>	<p>Nadleśnictwo Dukla; pismo z dnia 09.04.2014 r., zn. spr.: ZG-732-18/14</p>	<p>Sosna i modrzew w większym udziale pojawia się lokalnie w obrębie siedliska głównie na gruntach prywatnych. W obrębie Lasów Państwowych, biorąc pod uwagę łączny %-towy udział tego gatunku w obrębie wyznaczonego arealu siedliska gatunki te mają niewielki udział, jednak lokalnie może się on zwiększać. Wskazuje na to choćby baza INVENT (inwentaryzacja wykonana przez PGL LP), gdzie wśród przyczyn obniżenia stanu siedliska podaje się pinetyzację. Pełna informacja na ten temat jest we własnej inwentaryzacji Nadleśnictwa oraz w opisach taksacyjnych, nie jest więc jasne co jeszcze trzeba by wskazać w ramach pzo.</p> <p>Należy zaznaczyć, że przebudowa drzewostanów w kierunku pełnej zgodności z warunkami siedliskowymi, w tym redukcja udziału gatunków obcych dla siedliska jest realizowana zarówno w lasach państwowych jak i prywatnych, zgodnie z zapisami planu urządzenia lasu i uproszczonych planów urządzenia lasu. Działanie nie wymaga więc dodatkowych nakładów pracy ani poniesienia kosztów. Pzo wskazuje jedynie, że jest to działanie ważne dla przywrócenia siedliska do właściwego stanu i powinno być kontynuowane. Do precyzyjnego rozplanowania zabiegu powinny posłużyć dokumenty szczegółowe czyli plan urządzenia lasu i uproszczony plan urządzenia lasu.</p>	<p>Zapisy pozostają bez zmian.</p>
17.	<p>Uwaga do załącznika nr 3 „Dla 1087 Nadobnicy alpejskiej wpisano zagrożenie istniejące B07 Inne rodzaje praktyk leśnych - uproszczenie struktury wiekowej</p>	<p>Nadleśnictwo Dukla; pismo z dnia 09.04.2014 r., zn. spr.: ZG-732-18/14</p>	<p>Odpowiedzi udzielono w pkt. 3</p>	<p>Zakres zmian przedstawiono w pkt. 3.</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>drzewostanu - zubożenie ekosystemu w drzewa stare i zamierające ... Zarówno w zarządzeniu jak i dokumentacji nie określono progowych ilości martwego drewna wymaganych do zachowania siedliska nadobnicy alpejskiej, które pozwoliłyby na bezpieczne trwanie populacji w lasach gospodarczych. Nie ma również kart obserwacji dla nadobnicy alpejskiej w ramach oceny stanu z podaniem metodyki. Wniosek: Wskazać parametry na podstawie, których wpisano ten rodzaj zagrożenia”.</p>			
18.	<p>Uwagi do załącznika nr 5 „Działania ochronne dla 9110 Kwaśne buczyny i 9130 Żyzne buczyny. Według Prognozy oddziaływania na środowisko planu urzędzenia lasu dla Nadleśnictwa Dukla na 41 % powierzchni siedliska 9130 nie zaplanowano zabiegów. Na koniec obowiązywania pul nastąpi znaczny przyrost drzewostanów w VI klasy wieku z 8% do 18% , brak zmian w VIII klasie wieku, najbardziej optymalnej dla nadobnicy. Dodatkowe działania ochronne dla nadobnicy alpejskiej oznaczają duże ograniczenia powierzchniowe w gospodarce leśnej. W związku z powyższym Nadleśnictwo wnioskuje o modyfikację zapisu w zakresie prowadzenia gospodarki leśnej.</p> <p>Wniosek: Proponowany zapis działania ochronnego: pozostawienie co najmniej</p>	<p>Nadleśnictwo Dukla; pismo z dnia 09.04.2014 r., zn. spr.: ZG-732-18/14</p>	<p>Propozycja Nadleśnictwa zasadniczo różni się od propozycji RDLP w Krośnie, gdzie nacisk jest położony na słowo „reprezentatywny płat drzewostanu”. W ocenie tut. organu nie sposób za „reprezentatywny płat drzewostanu” uznać jednego drzewa lub biogrupy złożonej z kilku drzew. Jest to jedna z przyczyn, dla której RDOŚ w Rzeszowie starała się doprecyzować to sformułowanie, tak by było ono przez wszystkich rozumiane w jednakowy sposób. Ponadto przedstawiciele Lasów Państwowych na spotkaniach roboczych wskazywali, że żywotność pojedynczych drzew pozostawionych po rębni jest niewielka i w przewadze szybko zasilą one zasoby martwego drewna. Dyskutowany zapis dotyczący pozostawienia co najmniej 5% procent powierzchni objętej użytkowaniem rębnym miał dotyczyć płatów o większej powierzchni, które mogłyby przynajmniej w części spełniać funkcje drzewostanów referencyjnych. Oczywiście w niektórych przypadkach może zajść konieczność pozostawiania w ramach tego zadania małych biogrup, ale powinien być to raczej margines niż stała praktyka. Należy mieć też na uwadze, że w przypadku pojedynczych drzew nie można odnieść się do powierzchni, więc również z tego względu nie sposób zaakceptować propozycji.</p> <p>Wskazany zapis dotyczy siedlisk</p>	<p>Zakres zmian przedstawiono w pkt. 7</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>5% powierzchni drzewostanów wchodzących w skład siedliska 9130 użytkowanych rębnie, w formie płatów, biogrup i pojedynczych drzew, które docelowo posłużą do wytworzenia zasobów martwego drewna; w pierwszym rzędzie z użytkowania należy wyłączyć strome, trudno dostępne stoki, szczególnie tam gdzie istnieje duże ryzyko osuwisk, doliny potoków wraz z obszarami źródliskowymi oraz suche jary); pozostawiane płaty siedliska, biogrupy i pojedyncze drzewa powinny w miarę możliwości obejmować gatunki właściwe dla siedliska”.</p>		<p>przyrodniczych 9110 i 9130 i choć działanie sprzyja również obecności nadobnicy w obszarze, nie jest przy niej wymienione. Do zapisów dotyczących siedlisk przyrodniczych odniesiono się w pkt. 7.</p>	
19.	<p>Uwagi do załącznika nr 5 „Działania ochronne dla 9110 Kwaśne buczyny , 9130 Żyzne buczyny, 9180 Jaworzyny - kolumna obszar wdrażania Obszar wdrażania 9110 Kwaśne buczyny, 9130 Żyzne buczyny, 9180 Jaworzyny" Areał siedlisk (zgodnie z zał. nr 7, 8). Do przedstawionego do konsultacji społecznej załącznik nr 7 Nadleśnictwo wniosło uwagi w punkcie 3 przedmiotowego pisma a załącznik nr 8 jest w formacie PDF, który nie pozwala na przyporządkowanie siedlisk przyrodniczych do wydziałów leśnych, a tym samym realizacji poszczególnych działań ochronnych. Są stanowiska siedliska 9180 Jaworzyny, których nie ma w bazie INWENT i są nieznanie Nadleśnictwu, w wydzieleniach: 1511, 164a, 173b, 174k, 174Aa.</p>	<p>Nadleśnictwo Dukla; pismo z dnia 09.04.2014 r., zn. spr.: ZG-732-18/14</p>	<p>Dodatkowy załącznik wskazujący dokładną lokalizację siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony jest zamieszczony w zarządzeniu, nie jest więc celowe podawanie jeszcze raz tych samych informacji w załączniku nr 5. Powierzchni wyłączeń nie podano ponieważ zmienia się w trakcie kolejnych rewizji PUL. Nie ma również obowiązku podawania w zarządzeniu sumarycznej powierzchni siedlisk przyrodniczych. §3 pkt. 1 dotyczy granicy obszaru Natura 2000 nie zaś siedlisk przyrodniczych, nie precyzuje tego również §6, ust.4 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu. Niemniej warstwa shp zostanie przekazana po dokonaniu korekt związanych z wprowadzeniem zmian zgłoszonych w trakcie udziału społecznego. Rozmieszczenie siedliska 9180 jest w pełni zgodne z bazą INWENT. Na warstwie punktowej znajduje się 9 stanowisk i tyle płatów wykreślono w ramach prac terenowych (siwz zakładał uszczegółowienie lokalizacji siedliska i przekształcenie orientacyjnych danych punktowych na szczegółowe dane</p>	<p>Nieznacznie skorygowano zasięg siedliska 9180 w zał. nr 8, usuwając z sąsiednich wyłączeń płaty nie przekraczające 1 ara.</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>Są to kilku lub kilkunastoarowe powierzchnie i ich lokalizacja powinna być dokładnie wskazana, z wspólną lustracją na gruncie włącznie.</p> <p>Wniosek: W kolumnę obszar wdrażania dla PGL należy wpisać numery wydziełów leśnych i powierzchnię. Dodatkowo przekazać warstwę numeryczną siedlisk przyrodniczych z atrybutami adresu leśnego przypisanym siedliskiem przyrodniczym oraz powierzchnią w formacie shp (układ PWUG 1992). zwrócić uwagę, że lokalizacja siedliska 9110 Kwaśna buczyna, 9130 Żyzna buczyna, 9180 Jaworzyny jest niezgodna z bazą INVENT. Określenie lokalizacji i powierzchni siedlisk wymagana jest zgodnie z §3 pkt.1 Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 oraz §6, ust. Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu”.</p>		<p>poligonowe, dokładnie wskazujące zasięg siedliska). W bazie INVENT powierzchnię płatów siedliska 9180 łącznie oszacowano na 9 ha (dane punktowe), zaś płaty doprecyzowane (wykreślone w formie poligonów) w ramach prac terenowych do pzo zajmują łącznie 4,73 ha. W niektórych miejscach płaty siedliska fragmentarycznie przechodzą do sąsiednich wyłączeń leśnych, stąd w wykazie pojawiły się nowe poddziały. W przypadku gdy powierzchnia siedliska była niewielka, skorygowano granicę i usunięto pododdział z wykazu, tam gdzie była znaczna – siedlisko pozostawiono (niecelowe jest szukanie siedliska w danym pododdziale, gdy jego fragment znajduje się w sąsiednim i tam też powinien być chroniony). Dane wykorzystane w zarządzeniu są danymi zebranymi i uzupełnionymi przez wykonawcę, niemniej każda inwentaryzacja może być weryfikowana i uzupełniana według określonych reguł i metodyki.</p>	
20.	<p>Uwagi do załącznika nr 5 (nadobnica alpejska)</p> <p>„Działania ochronne dla przedmiotu ochrony 1087 Nadobnica alpejska. Status ochronny nadobnicy alpejskiej jest bardzo dobrze znany. Wiele publikacji wskazuje na potrzebę programów i badań w zakresie biologii, wymagań ekologicznych i</p>	<p>Nadleśnictwo Dukla; pismo z dnia 09.04.2014 r., zn. spr.: ZG-732-18/14</p>	<p>Z przytoczonego tekstu dokumentacji pzo nie wynika, które działania i z jakiego powodu zostały uznane za niemożliwe do zaakceptowania. Do wymienionych w dalszej części pisma odniesiono się poniżej.</p> <p>Do kwestii przetrzymywania martwego drewna w lesie, w kontekście zadań ochronnych dla Magurskiego Parku Narodowego, szczegółowo odniesiono się w pkt. 12.</p>	<p>Zakres zmian przedstawiono w pkt. 12.</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>dynamiki populacji tego gatunku w związku z nowymi informacjami w zakresie gatunku rośliny żywicielskiej larw nadobnicy alpejskiej i zajmowanych przez nią siedliska (przydrożne jesiony wyniosłe). Na terenie Nadleśnictwa stwierdzono 4 stanowiska grupy wiązków, które mogą być uznane za aktualne i trwałe stanowiska gatunku. Według informacji zawartej w dokumentacji pzo liczebność populacji nadobnicy zasiedlającej obszar ostoi Łysej Góry jest nieznana, " obserwacje gatunku mają tu charakter przypadkowy i poza jednym stanowiskiem (Wiązy I) nie były przedmiotem monitoringu ". Skuteczne przemieszczenia dotyczą dystansu w granicach 500-1000 metrów (Drag et.al.2011). Najbliższe stanowisko " Suchania" (stanowisko na Wz) położone jest w Magurskim Parku Narodowym. Autor określił, że populacja zasiedlająca obszar Łysej Góry nie jest izolowana (choć jest bliska izolacji), ale występuje na peryferiach zasięgu gatunku. Należy również zaznaczyć, że w czasie stadium larwalnego niemożliwe jest stwierdzenie obecności nadobnicy w drzewie. W świetle wyżej przytoczonych danych Nadleśnictwo Dukla informuje, że zaproponowane działania ochronne dla nadobnicy ze względu na swą restrykcyjność są nie do zaakceptowania. Nawet w Magurskim Parku Narodowym, obszarze o najwyższej randze</p>			

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>ochronnej nie ma tak rygorystycznych działań. Zarządzeniem nr 65 z dnia 24 grudnia 2013 r. Minister Środowiska ustanowił na 2014 r. następujące sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków dla nadobnicy alpejskiej: " unikanie dłuższego przetrzymywania na gruncie Parku drewna bukowego, przeznaczonego do wywozu w okresie składania jaj przez imagines nadobnicy alpejskiej; pozostawianie pewnej liczby martwych buków oraz specjalnie przygotowanych przyzm drewna bukowego na terenie Parku do naturalnego rozkładu jako bazy lęgowej dla nadobnicy alpejskiej; przenoszenie części materiału lęgowego".</p>			
21.	<p>Uwagi do załącznika nr 5 (nadobnica alpejska)</p> <p>„Uwagi do działania ochronnego " wywóz pozyskanego drewna bukowego , jesionowego i jaworowego przed okresem rójki (15 czerwca -15 września), poza obszar Natura 2000 i bezpośrednie sąsiedztwo drzewostanów bukowych (na odległość przynajmniej 2 km z wyłączeniem jednostek osadniczych i pojedynczych zabudowań); nie pozyskiwanie w.w. gatunków drzew w okresie 15 czerwca-15 września, a jeśli w tym okresie zostaną pozyskane- bezwłoczne (do 3-4 dni) wywiezienie ich poza wskazaną strefę. Działanie wprowadzone jako zalecenie jest w pełni uzasadnione, z wyłączeniem bezwłocznego (do 3-4</p>	<p>Nadleśnictwo Dukla; pismo z dnia 09.04.2014 r., zn. spr.: ZG-732-18/14</p>	<p>Nadobnica alpejska jest chroniona na mocy Dyrektywy siedliskowej i wskazana jako gatunek o pierwszorzędnym znaczeniu (gat. priorytetowy). W naszym kraju objęta jest ścisłą ochroną gatunkową, ze wskazaniem iż wymaga ochrony czynnej. Znajduje się również w wielu tzw. czerwonych księgach, nie tylko krajowych ale także europejskich i azjatyckich – w polskich ma status gatunku wysokiego ryzyka, a więc jest silnie zagrożona wymarciem. Niegdyś w Polsce jej zasięg pokrywał się z występowaniem lasów bukowych, obecnie występuje tylko na południowym wschodzie – Beskid Niski, obok Bieszczadów, jest jej główną ostoją (na pozostałych terenach już wyginęła). W województwie podkarpackim kluczowa jest więc jej ochrona w obszarach Natura 2000: Ostoja Magurska, Ostoja Jaślińska, Łysa Góra (bezpośrednio powiązania z obiema ostojami), oraz Bieszczady. Poza tymi czterema obszarami, na obszarze Polski nadobnica jest odnotowana jedynie w południowej części województwa małopolskiego (Ostoja Popradzka, Pieniny). Wynika stąd, że właściwa ochrona tego gatunku w woj.</p>	<p>Zakres zmian przedstawiono w pkt. 12.</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>dni) wywiezienia drewna pozyskanego od 15.06 do 15.09. Jednakże zapisanie go w trybie nakazowym jest nie do przyjęcia.</p> <p>- Wywóz całości pozyskanego drewna do 15 czerwca jest warunkowany wieloma czynnikami obiektywnymi, niezależnymi od Nadleśnictwa, których nie da się przewidzieć np. szkody abiotyczne, warunki pogodowe uniemożliwiające zrywkę drewna, zamykanie lokalnych dróg wywozowych, załamanie rynku drzewnego, upadłość firmy, która w umowie miała zakontraktowane drewno, brak popytu na dany gatunek itp.</p> <p>W takich sytuacjach działanie nie do wykonania bez zabezpieczenia znacznych środków finansowych. Nadleśnictwo nie dysponuje gruntem, na którym można by składować drewno oddalonym o więcej niż 2 km od drzewostanów bukowych. Konieczne byłoby wynajęcie lub wydzierżawienie gruntu. Ponadto transport w miejsce składowania wymagałby poniesienia znacznych kosztów. Pozyskanie drewna, zrywka drewna generują pewne koszty oraz dochodzi wartość drewna, która jest wyceniona na magazynie Nadleśnictwa. W przypadku nie wywiezienia pozyskanego drewna w terminie do 15 czerwca i pozostawienia drewna do mineralizacji istnieje ryzyko powstania szkody w mieniu Skarbu Państwa. Szkoda ta może przybrać przede wszystkim postać tzw. <i>lucrum cessans</i></p>		<p>podkarpackim jest kluczowa dla jego zachowania w skali Polski. Brak zdecydowanych działań i wdrożenia skutecznych rozwiązań może doprowadzić do dalszego spadku liczebności i areału występowania gatunku, a być może nawet jego wyginięcia. Na trend spadkowy tego gatunku w naszym kraju wskazują zapisy Raportu z art. 17 DS, przekazanego do Komisji Europejskiej w 2013 r. Przytoczone w pkt. 4 publikacje jak również Raport wskazują, że pozostawianie martwego drewna w lesie w okresie rójki i jego późniejszy wywóz jest jednym z podstawowych zagrożeń dla gatunku – corocznie jest w ten sposób wyprowadzana z lasu znaczna część istniejącej populacji. Nie sposób więc skutecznie chronić gatunku jeśli to zagrożenie nie zostanie znacząco ograniczone lub całkowicie wyeliminowane. Kluczową więc rolę dla zarządcy gruntów – w tym dla Nadleśnictwa Dukla, które zarządza gruntami Skarbu Państwa w obszarze Łysa Góra i znaczącą ich częścią w obszarze Ostoja Jaślińska – jest takie uregulowanie kwestii związanych z pozyskiwaniem i sprzedażą drewna, by w okresie rójki drewno wskazanych gatunków nie zalegało na składach zlokalizowanych w obszarze i jego sąsiedztwie. Można to uzyskać m.in. przez odpowiednie formułowanie umów z nabywcami, które zobowiązywać ich będą do odbioru drewna we wskazanym terminie oraz skuteczne ich egzekwowanie. Należy wskazać, że konieczność podjęcia tego typu działań nie wynika tylko z zapisów pzo – zobowiązuje do nich rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. Nr 237 poz. 1419), które mówi m.in. o zakazie niszczenia „siedlisk i ostoi” zwierząt. Z uwagi iż prawdopodobieństwo zasiedlenia przez nadobnicę w okresie rójki sągów martwego drewna jest bardzo wysokie (jak podaje Raport 75% obserwacji gatunku dokonano na składach – dane z monitoringu przyrodniczego w 2007 r.), wywożenie drewna wskazanych gatunków z obszaru może być uznane za złamanie zakazu. Przestrzeganie zapisów pzo ma więc na celu ustrzeżenie zarówno właściciela jak i zarządcy przed łamaniem</p>	

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>czyli utraconych korzyści, które mogłoby osiągnąć Nadleśnictwo, gdyby w ramach prawidłowej gospodarki leśnej pozyskało, zerwało i w ostateczności sprzedało drewno uzyskując stosowną cenę. Do tego typu szkody można zaliczyć zjawisko tzw. deprecjacji drewna. Polega ono na tym, że drewno, które zbyt długo zalega na składzie, może ulec np. zaparzeniu skutkującym koniecznością przespecyfikowania drewna do niższej klasy jakościowo-grubościowej w efekcie czego, następuje obniżenie wartości drewna. Przypadek szkody polegającej na lucrum cessans jest uregulowany w przepisie art. 361 § 2 kodeksu cywilnego. Przepis ten może stanowić podstawę do dochodzenia roszczeń od podmiotu, który swoim działaniem lub zaniechaniem doprowadził do utraty przez Nadleśnictwo spodziewanych korzyści. Niezależnie od opisanego powyżej przypadku szkody w postaci utraconych korzyści, zakaz wywozu drewna będzie wiązał się także z powstaniem tzw. szkody rzeczywistej (damnum emergens), która będzie obejmowała już poniesione koszty pozyskania i zrywki, które to koszty poniesione przez Nadleśnictwo nie znajdują żadnego pokrycia w zysku ze sprzedaży drewna. Dodatkowo należy wskazać, iż w umowach sprzedaży drewna zawieranych przez Nadleśnictwa zastrzegane są kary umowne m. in. z tytułu nieprzygotowania drewna do odbioru. Zakładając, że na skutek</p>		<p>obowiązującego prawa.</p> <p>Ze względu na przytoczone przez Nadleśnictwo argumenty dotyczące możliwości wystąpienia trudności z aktualnym wyegzekwowaniem umów czy brakiem rozwiązań logistycznych, przychylnono się do propozycji i wprowadzono zapis ogólniejszy zbliżony do zaproponowanego. Jednak z uwagi iż przytoczone wyżej argumenty wskazują jak istotna jest to kwestia i jej uregulowanie nie może bazować jedynie na sugestiach, wprowadzono dodatkowe działanie ochronne polegające na monitoringu realizacji zadania. Zobowiązuje ono zarządcę gruntów do sporządzania raportów, które wskażą, jaka ilość drewna wymienionych gatunków drzew pozostała na składach w czasie rójki oraz jaka była przyczyna nie wywiezienia go przed wskazanym terminem. Pozwoli to sprawującemu nadzór nad obszarem poznać skalę i przyczyny zagrożenia oraz wypracować lepsze środki zaradcze. Działanie będzie obejmowało sporządzenie dwóch raportów: pierwszy należy sporządzić w terminie do 30 czerwca, drugi – do 30 września. Pierwszy raport ma ujmować stan magazynowy drewna średnio- i wielkowymiarowego bukowego, jesionowego, wiązowego i jaworowego na dzień 15 czerwca, zalegającego na składach zlokalizowanych w obszarze, drugi – analogiczne dane w rozbiciu miesięcznym (na 15 lipca, na 15 sierpnia, na 15 września). Raporty nie muszą obejmować drewna pozyskanego w okresie od 15 czerwca do 15 września, które powinno być do 14 dni wywiezione z obszaru. Raporty należy sporządzać corocznie.</p> <p>Aktywnym kształtowaniem siedlisk gatunku jest właśnie działanie ochronne polegające na pozostawianiu starych buków na południowych stokach, a także pozostawianie złomów, wykrotów, drzew martwych i obumierających wskazanych gatunków drzew w całym obszarze. Zabezpieczy to odpowiednią ilość materiału legowego w obrębie zajmowanych przez nadobnicę siedlisk leśnych i bezpośrednio koresponduje z wymogami ochrony buczyn. Formowanie odrębnych sągów drewna specjalnie dla nadobnicy potęguje zagrożenie związane</p>	

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>braku możliwości wywozu pozyskanego drewna, Nadleśnictwo nie wywiąże się z obowiązku dostarczenia zakontraktowanego drewna, będzie obowiązane zapłacić kupującemu karę umowną z tego tytułu. Kwota kary zapłaconej wówczas kary umownej będzie traktowana jako szkoda poniesiona przez Nadleśnictwo. Zakaz pozyskiwania w okresie w okresie od 15 czerwca do 15 września lub wywóz do 3-4 dni po pozyskaniu nie ma uzasadnienia merytorycznego. Zgodnie z publikacjami naukowymi nadobnica nie preferuje świeżego drewna. Wieloletnie obserwacje służb terenowych to potwierdzają i nie wiadomo na podstawie jakich przesłanek merytorycznych, badań określono termin wywozu 3 - 4 dni.</p> <p>Wniosek: Zmienić zapis działania ochronnego na: Unikania dłuższego przetrzymywania na gruncie drewna bukowego, jesionowego, wiązowego i jaworowego przeznaczonego do wywozu w okresie składania jaj przez imagines nadobnicy alpejskiej (15 czerwca-15 września). Przy planowaniu pozycji cięć do wykonania w I i II kwartale obligatoryjnie uwzględniać wymogi wywozu drewna w.w gatunków do 15 czerwca. W pierwszej kolejności wywozić drewno ze składów nasłonecznionych. Drewno pozyskane w okresie 15 czerwca-15 września</p>		<p>z kradzieżami, które mogą zniweczyć wysiłek reprodukcyjny. Poza tym pozostawianie w lesie martwego drewna jest tańszym rozwiązaniem niż zwożenie go w określone miejsce i formowanie stosów.</p>	

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>wywieźć w okresie do 14 dni. Dodatkowo ze względu na ocenę stanu nadobnicy alpejskiej U2 zaplanować zabiegi ochrony czynnej : Przygotowanie i pozostawienie stosów drewna bukowego do naturalnego rozkładu jako bazy lęgowej dla nadobnicy. Obszar wdrażania - lokalizacja wskazana przez specjalistę. Zaplanowanie środków finansowych na ten cel, uwzględnienie w uzasadnieniu do zarządzenia”.</p>			
22.	<p>Uwagi do załącznika nr 5 (nadobnica alpejska)</p> <p>„Nie ma opracowanej metodyki GIOŚ dla nadobnicy alpejskiej. Oceny zachowania nadobnicy alpejskiej dokonano wg metodyki Witkowski 2008a z adnotacją, że wszystkie wskaźniki są nieprecyzyjne oraz w oparciu o wskaźniki autorskie, które są niezrozumiałe i nie opisane, przedstawione jedynie w formie tabelarycznej. Wniosek: Wskazać, które wskaźniki oceny stanu zachowania siedlisk nadobnicy alpejskiej są wiążące do pzo i podać dane wyjściowe przyjęte do pzo z opisem wartości przyjętym do I, II, III stopnia zachowania. Wykonać analizę skutków ekonomicznych do tabeli nr 3 Elementy siedliska nadobnicy alpejskiej i możliwości ich odtworzenia w ostoi Łysa Góra. Przedmiotowa analiza powinna być uwzględniona w uzasadnieniu do zarządzenia”.</p>	<p>Nadleśnictwo Dukla; pismo z dnia 09.04.2014 r., zn. spr.: ZG-732-18/14</p>	<p>Odpowiedzi dotyczącej metodyki GIOŚ udzielono w pkt. 4. Opis sposobu oceny stanu zachowania przy pomocy stopni I, II, III znajduje się w Instrukcji wypełniania SDF (link: http://natura2000.gdos.gov.pl/strona/nowy-element-3). Do kwestii analizy kosztów realizacji zapisów pzo odniesiono się w pkt. 13. Niemniej nie jest jasne czego miałyby dotyczyć przedmiotowa analiza w odniesieniu do tabeli nr 3.</p>	<p>Zapisy pozostają bez zmian.</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
23.	<p>Uwagi do załącznika nr 5 (nadobnica alpejska)</p> <p>„Uwagi do działania ” Pozostawianie na stokach południowych, 6 w miarę równomiernie rozmieszczonych starych buków/ha lasu (w miejscach gdzie obecnie występują), celem zasiedlenia przez nadobnicę; należy preferować drzewa rozłożyste, z martwymi konarami, martwicami. Obszar wdrażania: drzewostany bukowe położone na południowych stokach w obszarze Natura 2000”.</p> <p>Autor pzo nie podał jakie przesłanki, opracowania , badania naukowe przemawiają za zapisem autorskiego przedmiotowego działania ochronnego. Przy pozostawieniu takiego zapisu i obszaru wdrażania należy przygotować analizę skutków gospodarczych i ekonomicznych. Wniosek: Zmienić zapis dotyczący obszaru wdrażania na : wydzielania 163 b, 164 b, 170c, 171c oraz nowe stwierdzone miejsca występowania nadobnicy alpejskiej”.</p>	<p>Nadleśnictwo Dukla; pismo z dnia 09.04.2014 r., zn. spr.: ZG-732-18/14</p>	<p>Zagrozenie związane z niedoborem starych obumierających drzew w obszarach Natura 2000, w których prowadzi się gospodarkę leśną jest podkreślane w wielu opracowaniach dotyczących tego gatunku. Zapisy odnoszące się do tej kwestii znajdują się m.in. w Raporcie z art. 17 przesłanym do Komisji Europejskiej w 2013 r., który, obok zostawiania drewna w lesie na okres rójki i późniejszego wywozu, wskazuje na ów niedobór, jako na jedno z głównych zagrożeń występujących w polskich obszarach Natura 2000. Równocześnie Nadleśnictwo w pkt. 21 samo wskazuje na potrzebę podjęcia działań z zakresu ochrony czynnej. Nie jest więc zrozumiałe, czemu w tym miejscu kwestionuje jego zasadność.</p> <p>Obowiązująca metodyka GIOŚ jako wartość odpowiednią dla nadobnicy wskazuje >10 m³/ha. Z uwagi iż 1 buk o pierśnicy 50 cm i wys. 25 m to ok. 2,5 m³, 6 buków o takich rozmiarach to ok. 15 m³. Przy zmianie rozmiarów drzew ta wartość będzie się zmieniać, niemniej wydaje się wartością właściwą i niezawyżoną, również w kontekście obowiązującej metodyki, a nie tylko badań własnych autorów. Jednocześnie owe 6 starych buków jest potrzebne do uzyskania stanu właściwego (FV) dla buczyn będących przedmiotem ochrony obszaru (wskaźnik: „martwe drewno grubowymiarowe >50 cm grubości i >3 m długości”), brak tu więc dodatkowych obostrzeń wynikających z obecności nadobnicy w obszarze – działanie dla nadobnicy precyzuje jedynie jakie gatunki i gdzie należy pozostawiać w pierwszej kolejności.</p> <p>Ograniczenie działania wyłącznie do stwierdzonych stanowisk jest bezzasadne m.in. z uwagi na fakt iż, jak wskazano, nadobnica bez większych przeszkód przemieszcza się na odległość 1 km, a zapewne w sprzyjających warunkach i w odpowiedniej jednostce czasu może przemieszczać się na znacznie większe odległości. Wszystkie miejsca, w których panują odpowiednie warunki do jej rozwoju należy uznać za jej siedliska, niezależnie czy została tam w danym okresie czasu stwierdzona czy też nie. Niewątpliwie szczegółowa inwentaryzacja przyniosłaby nowe stanowiska, jednak należy mieć na</p>	<p>Zapisy pozostają bez zmian.</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
			<p>uwadze, że nawet bardzo dokładne dane byłyby aktualne tylko przez określony okres czasu. Nie można byłoby również z całą pewnością stwierdzić, że w danym miejscu jej nie ma, gdyż nawet dokładne badania nie muszą ujawnić wszystkich stanowisk. Ponadto w obszarze prowadzona jest gospodarka leśna, starsze drzewostany są wycinane i zastępowane przez młodsze, zmienia się ocienienie poszczególnych partii lasu (zwykle znacznie szybciej niż akumulacja zasobów martwego drewna i starych drzew obumierających), czyli występuje tam określona dynamika, która niewątpliwie wpływa na dostępność siedlisk, a tym samym rozmieszczenie gatunku w obszarze. Nie jest więc celowe, a co więcej merytorycznie uzasadnione, ograniczanie zabiegów wyłącznie do miejsc, w których w danym okresie czasu nadobnica została stwierdzona, tym bardziej, że zapewnienie odpowiedniej ilości drzew grubych, starych i obumierających, a także zasobów martwego drewna to cel obliczony nie na lata, lecz na dziesięciolecia. Działania więc mają służyć zapewnieniu odpowiedniego potencjału siedliskowego w skali obszaru i są kluczowe dla funkcjonowania lokalnej metapopulacji. Niewątpliwie istotna jest również ochrona potwierdzonych stanowisk lecz ograniczanie ochrony wyłącznie do nich nie spełni swojego zadania.</p>	
24.	<p>Uwagi do załącznika nr 5 (nadobnica alpejska)</p> <p>„Uwagi do działania ochronnego”</p> <p>Konsekwentne pozostawianie w cięciach pielęgnacyjnych i rębnych, złomów, wykrotów, martwych, zamierających drzew liściastych (buk, jawor, wiąz, jesion).</p> <p>Obszar wdrażania: Kompleksy leśne obszaru Natura 2000.</p> <p>Nie ma określonych progowych ilości martwego drewna wymaganych do zachowania siedliska nadobnicy alpejskiej.</p> <p>Zapis w pzo " Gatunek, oprócz ujęcia w zał. /I</p>	<p>Nadleśnictwo Dukla; pismo z dnia 09.04.2014 r., zn. spr.: ZG-732-18/14</p>	<p>Do zapisów przyjętych we Francji odniesiono się w pkt. 12.</p> <p>Do propozycji ograniczenia obszarów wdrażania działań ochronnych do miejsc stwierdzenia odniesiono się w pkt. 23.</p> <p>Działanie polegające na pozostawianiu „złomów, wykrotów, martwych, zamierających drzew liściastych (buk, jawor, wiąz, jesion)” w kompleksach leśnych obszaru, ma na celu zabezpieczenie miejsc w których nadobnica może występować, a więc wpisuje się w ww. rozporządzenie Ministra Środowiska o ochronie gatunkowej zwierząt. Bezpośrednio koresponduje również z potrzebą kształtowania odpowiednich zasobów martwego drewna w ramach ochrony buczyn oraz wytycznymi aktualnej Instrukcji Ochrony Lasu, dotyczącymi pozostawiania drzew biocenotycznych. Jednocześnie w działaniu nie określono, że należy pozostawiać wszystkie złomy,</p>	<p>Zapisy pozostają bez zmian.</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>dyrektywy siedliskowej, jest ujęty w zał. IV dyrektywy, co wymaga by Państwa UE wprowadziły system jego ścisłej ochrony gwarantujący w szczególności uniknięcia umyślnego zabijania osobników (co zgodnie z orzecznictwem obejmuje np. wywóz i przetwarzanie drewna przy świadomości, że może ono być zasiedlone przez osobniki gatunku) oraz nawet nieumyślnego miejsc rozrodu. Wytyczne Komisji Europejskiej w sprawie stosowania w/w wymogów wskazuje wprawdzie, że nie jest możliwe pełne spełnienie tych wymagań i pełna ochrona osobników nadobnicy w leśnictwie , gdy nie jest możliwe stwierdzenie obecności form larwalnych gatunku w wycinanym drzewie. Dlatego dla uniknięcia nieumyślnego zabijania osobników należałoby zrezygnować z pozyskania i wywożenia drzew obumarłych i obumierających" nie stanowi również podstawy do takiego zapisu. Proponuję przyjąć zapis podobny do przyjętego dla ochrony na obszarze Francji: " Kolejnym przykładem jest żerujący w drewnie chrząszcz Rosalia alpina, który zamieszkuje lasy liściaste w terenach górzystych. W czasie stadium larwalnego niemożliwe jest stwierdzenie jego obecności w drzewie. Z tego też powodu niszczenie jego terenów rozrodu i terenów odpoczynku jest nieuniknione w czasie eksploatacji lasów. Zarządzanie gatunkiem, jak określono w planie</p>		<p>wykroty i zamierające drzewa, w związku z tym możliwe jest usunięcie ich części. W ocenie tut. Organu nie jest konieczne przeformułowywanie zadania.</p>	

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>zarządzania ma z tego powodu na celu długofalową ochronę sieci wysp porośniętych drzewami zamieszkiwanymi przez wymienionego chrząszcza w celu zapewnienia stanu ochrony gatunku ". Wniosek: Proponowany zapis: pozostawianie w cięciach pielęgnacyjnych i rębnych, części złomów, wywrotów, martwych i zamierających drzew liściastych (buk, jawor, wiąz, jesion) na preferowanych przez owada ekspozycjach południowej i zachodniej. Obszar wdrażania: wydzielenia bezpośrednio graniczące z stwierdzonymi stanowiskami nadobnicy alpejskiej: oddz. 163 b, 164 b, 170c, 171 c oraz przy nowo stwierdzonych miejsca występowania nadobnicy alpejskiej. Reasumując tak zaplanowane działania ochronne, wyłączenie tak dużej powierzchni z użytkowania, zwłaszcza że jest rezerwat przyrody, ochrona strefowa ptaków mogą doprowadzić do deprecjacji surowca na pniu, znacznych strat gospodarczych oraz pogorszenia stanu zdrowotnego drzewostanów.</p>			
25.	<p>Uwaga do załącznika nr 5 „Ochrona siedlisk przyrodniczych, nadobnicy alpejskiej nie może nie uwzględniać treści Dyrektywy Siedliskowej. W preambule Dyrektywy Siedliskowej, w której określony jest cel i idea jej wprowadzenia znajduje się zapis, że ochrona powinna uwzględniać wymogi gospodarcze, społeczne, kulturowe i regionalne”.</p>	<p>Nadleśnictwo Dukla; pismo z dnia 09.04.2014 r., zn. spr.: ZG-732-18/14</p>	<p>Proponowane zapisy nie są bardziej restrykcyjne niż np. zasady obowiązujące do tej pory w ramach tzw. certyfikatu FSC powszechnie przyjętego w LP gdzie wyłączeniu podlega 5% powierzchni drzewostanów. Realizacja proponowanych działań skutkująca wyłączeniem z użytkowania 5% powierzchni lasów wyłącznie w areale siedlisk przyrodniczych oznacza w rzeczywistości znacznie mniejszy areal niż określają to powszechnie przyjęte zasady FSC – 5%, a jeśli uwzględni się fakt, że chodzi tylko o drzewostany użytkowane rębnie, powierzchnia jeszcze</p>	<p>Zapisy pozostają bez zmian.</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
			się zmniejsza. Skoro więc na pozostałym obszarze kraju bardziej restrykcyjne zapisy nie wpływają negatywnie na gospodarkę leśną, rozwój gospodarczy, ekonomię i skutki społeczne to trudno spodziewać się że będą wpływać negatywnie w przypadku Nadleśnictwa Dukla.	
26.	Uwaga do załącznika nr 5 „Podział działań ochronnych na obligatoryjne i nieobligatoryjne dla gruntów nie będących własnością Skarbu Państwa skutkuje nierównym traktowaniem podmiotów (Lasy Państwowe, lasy innych własności) w zakresie ochrony siedlisk przyrodniczych, nadobniczy alpejskiej zwłaszcza, że grunty w zarządzie Nadleśnictwa Dukla zajmują 57,2% powierzchni obszaru”.	Nadleśnictwo Dukla; pismo z dnia 09.04.2014 r., zn. spr.: ZG-732-18/14	Odpowiedzi udzielono w punkcie 10. Należy też zaznaczyć, że grunty Skarbu Państwa w wielu aspektach swojej działalności są inaczej traktowane niż lasy prywatne. Dotyczy to m.in. dokumentów i regulacji jakie w nich obowiązują. Przykładowo regulacje dotyczące pozostawiania drzew biocenotycznych, ujęte w aktualnej Instrukcji Ochrony Lasu nie dotyczą lasów prywatnych. Obowiązek ich stosowania na gruntach prywatnych mógłby pociągnąć za sobą konieczność wypłaty odszkodowań i obciążyć Skarb Państwa. Inne dokumenty też regulują prowadzoną w nich gospodarkę leśną.	Zapisy pozostają bez zmian.
27.	Ogólna uwaga do załącznika. „Uwagi przedstawione na spotkaniach zespołu lokalnej współpracy nie zostały uwzględnione przy tworzeniu projektu”.	Platforma Obywatelska Powiatu Krośnieńskiego o, pismo z dnia 09.04.2014	Wszystkie uwagi zgłoszone na spotkaniach Zespołu Lokalnej Współpracy zostały uwzględnione w treści konsultowanego dokumentu. Z pisma nie wynika, by w którymkolwiek punkcie zapisy kierowane do prywatnych właścicieli obudziły niepokój wnioskodawcy jako „zbyt restrykcyjne”, wynika natomiast, że wnioskodawca odnosi się wyłącznie do zapisów adresowanych do PGL LP, a więc gruntów Skarbu Państwa. Nie wiadomo więc skąd wysnuwa wniosek iż „Narzucana w projekcie wielkopowierzchniowa ochrona bierna jest skrajnie restrykcyjna. Nie pozwala właścicielowi gruntu na czerpanie korzyści materialnych z drewna, które zgodnie z planem urządzenia lasu mógłby pozyskać”. Do uwag dotyczących zapisów adresowanych do PGL LP odniesiono się poniżej.	Zapisy pozostają bez zmian.
28.	Uwagi do załącznika nr 5 Wniosek o wykreślenie zadań ochronnych adresowanych do gruntów Skarbu Państwa z zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego.	Platforma Obywatelska Powiatu Krośnieńskiego o, pismo z dnia 09.04.2014	Zapis o pozostawieniu do naturalnego rozpadu „co najmniej 5% powierzchni drzewostanu użytkowanego rębnie” był wielokrotnie dyskutowany z przedstawicielami Lasów Państwowych na spotkaniach roboczych dotyczących opracowywanych obecnie obszarów Natura 2000 i nie wnoszono sprzeciwu do samego działania, a jedynie do kształtu	Zakres zmian przedstawiono w pkt. 7 (dotyczy zmiany sformułowania o pozostawianiu 5% drzewostanu objętego użytkowaniem

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>Uzasadnienie:</p> <p>„Projekt zawiera zapisy, które skutkować będą istotnym ograniczeniem pozyskania drewna na terenie obszaru. Mogłoby to wywołać następujące, niekorzystne reperkusje gospodarcze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spadek podaży drewna na rynku lokalnym, a w następstwie wzrost jego cen; zastępowanie drewna (surowca odnawialnego) podstawowego paliwa do ogrzewania budynków mieszkalnych dla miejscowej ludności paliwami kopalnymi, głównie węglem - w efekcie wzrost zanieczyszczenia powietrza tlenkami siarki i pyłami; spadek liczby miejsc pracy w usługach leśnych, transporcie i przetwórstwie drewna, handlu drewnem i wyrobami drewnopochodnymi, leśnictwie (lub nawet upadłość części podmiotów prowadzących wcześniej wymienioną działalność) spadek wpływów podatkowych (PIT, CIT, VAT, podatki od nieruchomości) - wzrost kosztów pomocy społecznej - ograniczenie konkurencyjności regionu - spadek przychodów Skarbu Państwa (Lasy Państwowe) ze sprzedaży drewna. <p>Za niedopuszczalne uważamy wprowadzenie łącznie wszystkich następujących działań ochronnych dla siedlisk Żyzna buczyna, Kwaśna buczyna oraz nadobniczy alpejskiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - " w zakresie prowadzenia gospodarki leśnej na gruntach w zarządzie 		<p>zapisu. Sam zapis pojawił się już na II spotkaniu ZLW i to w znacznie bardziej restrykcyjnej formie, nie stał się jednak przedmiotem dyskusji ani protestów. Nie zgłoszono sprzeciwów również na III spotkaniu ZLW ani po nim. Nie można odbudować zasobów martwego drewna grubowymiarowego bez pozostawiania części drzewostanu do naturalnej śmierci z tego względu takie działanie jest konieczne. Jednocześnie nie wyłącza się z użytkowania całości siedliska przyrodniczego a jedynie 5% powierzchni, w dodatku 5% procent areалу użytkowanego rębnie. Ponadto z uwagi iż praktyczne pozostawienie owych 5% następuje dopiero wówczas gdy kończą się prace rębne w danym wydzieleniu leśnym, redukuje to powierzchnię pozostawianą w trakcie obowiązywania pzo do bardzo niewielkiego areálu lub nawet do zera. Przykładowo: użytkowanie rębne w ramach obowiązującego planu urządzenia lasu (PUL) dla Nadleśnictwa Dukla obejmuje 21% powierzchni siedliska 9130 w obszarze, czyli 158 ha (dane wg Prognozy oddziaływania na środowisko Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dukla na okres 01.01.2008–31.12.2017). 5% tego areálu to 8 ha. Realna strata wynikająca z zapisów planu zadań ochronnych nastąpi jednak dopiero wówczas gdy użytkowanie rębne zostałyby zakończone przynajmniej na części owych 8 ha, gdyż to wtedy na gruncie pozostanie masa, która mogła być pozyskana w ramach rębni. Zapisy obowiązującego PUL tego nie przewidują (wszędzie przewidziana jest kontynuacja prowadzonych rębni), nie ma więc podstaw by obecnie szacować jakieś uszczuplenie przychodów Nadleśnictwa wynikające z kwestionowanych zapisów. Być może potrzeba zakończenia cięć rębnych na części tych 8 ha będzie wynikać z zapisów przyszłego PUL i wtedy możliwe będzie oszacowanie kosztów. Jednak i wówczas by ocenić ewentualną utratę przychodów, należy mieć na uwadze charakter pozostawianego płatu/-ów (analiza ekonomiczna kosztu i zysku pozyskania drewna z pozostawionego fragmentu/-ów, realizacja, ograniczeń wynikających m.in. z certyfikacji leśnej, wytycznych dotyczących gospodarki leśnej, jakości pozostawianego drewna itp.). Wydaje się jednak oczywistym, że pozostawienie bez</p>	<p>rębnym).</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>Nadleśnictwa Dukla należy przyjąć: co najmniej 5% powierzchni drzewostanu użytkowanego rębnie reprezentatywny płat/-y obejmujący/-e zwarty drzewostan nie objęty cięciami rębnymi w tym przygotowawczymi o jednostkowej powierzchni nie mniejszej niż 6 arów; w przypadku drzewostanów gdzie rozpoczęto użytkowanie rębne należy wyznaczyć najlepiej zachowany/-e płat/-y starodrzewu)"</p> <p>- potrzebę zwiększania ilości martwego drewna w ekosystemach leśnych (konsekwentne pozostawianie pojedynczych starych drzew lub niewielkich grup, które w przyszłości złożą się na zasoby martwego drewna, w tym grubo wymiarowego; pozostawiane biogrupy i pojedyncze drzewa powinny być złożone z gatunków właściwych dla siedliska);</p> <p>- pozostawianie bez użytkowania trudno dostępnych stoków i dolin potoków wraz z obszarami źródłiskowymi; szczegółowy zasięg wyłączeń zostanie wyznaczony w trakcie najbliższej rewizji planu urządzenia lasu w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 "</p> <p>- " konsekwentne pozostawianie w cięciach pielęgnacyjnych i rębnych , złomów , wykrotów, martwych, zamierających drzew liściastych (buk, jawor, wiąz, jesion), Zapisy takie zmierzają do ochrony biernej możliwie dużych powierzchni obszaru. Narzucana w projekcie</p>		<p>użytkowania 8 ha w obszarze, który obejmuje 1570,47 ha gruntów Skarbu Państwa w zarządzie PGL (nie wliczając lasów innej własności), nie jest w stanie wywołać którejkolwiek z reperkusji opisywanej przez wnioskodawcę. Pozostałe zapisy, wskazane przez wnioskodawcę jako „niedopuszczalne” w dużym stopniu są powieleniem obecnych regulacji i obostrzeń wynikających m.in. z certyfikacji leśnych, glebo- i wodochronnej roli lasów, czy wytycznych dotyczących gospodarki leśnej np. Instrukcji Ochrony Lasu lub Zasad Hodowli Lasu, wskazujących m.in. na: potrzebę ochrony źródeł i potoków, konieczność pozostawiania tzw. drzew biocenotycznych itp. Wynikają też z rachunku ekonomicznego, który określa, że pozyskiwanie drewna w określonych warunkach terenowych jest nieopłacalne lub zysk jest niewielki. Do takich powierzchni należą m.in. doliny potoków, gdzie gospodarka leśna jest w znacznym stopniu utrudniona lub wręcz nieopłacalna i w przypadku których pozostawienie bez użytkowania gospodarczego wydaje się najlepszym kompromisem między użytkowaniem gospodarczym, celami, które ma realizować „zrównoważona gospodarka leśna” a ochroną przyrody. Zapisy te zostały umieszczone w dokumencie, nie z uwagi na to, że niosą istotne ograniczenia lecz by podkreślić że tego rodzaju regulacje służą ochronie przyrody i powinny być przynajmniej zachowane. Jest to celowe choćby z uwagi na to, że wytyczne dotyczące gospodarki leśnej są zmieniane i nie wszystkie wprowadzane regulacje mogą być kontynuowane lub implementowane do nowych dokumentów.</p> <p>W kontekście powyższych wyjaśnień również nasuwa się pytanie z czego wynika zapis o „wielkoobszarowej ochronie biernej”, skoro proponuje się by w wyłączeniu liczącym przykładowo 20 ha, pozostawić 1 ha. Trudno w tym kontekście zgodzić się z poglądem, że proponowane zapisy „kłócą się z celami ustanowienia sieci obszarów Natura 2000”, skoro jedyną racjonalną opcją jest ich brak, bo nie sposób zredukować ich bardziej. Chyba, że wnioskodawca pogodzenie działalności gospodarczej z ochroną przyrody rozumie jako całkowitą rezygnację z jakichkolwiek obostrzeń.</p>	

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>wielkopowierzchniowa ochrona bierna jest skrajnie restrykcyjna. Nie pozwala właścicielowi gruntu na czerpanie korzyści materialnych z drewna, które zgodnie z planem urzędzenia lasu mógłby pozyskać. Oczywiście jest, że ochronie biernej mogłyby podlegać obszary chronione (np. rezerваты przyrody), jednak w przypadku lasów gospodarczych brak jest takiego uzasadnienia. Utrzymanie projektowanego zapisu w naszej ocenie spowoduje spadek pozyskania drewna na terenie obszaru ze skutkami wskazanymi powyżej.</p> <p>Wprowadzenie istotnych ograniczeń gospodarczych kłóci się z celami ustanowienia sieci obszarów Natura 2000. Na terenie obszarów powinno się pogodzić ochronę przyrody z prowadzeniem działalności gospodarczej, co jest wyraźnie napisane w treści przedmiotowej Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG z dnia 21 maja w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. W preambule, gdzie określony jest cel i idea jej wprowadzenia znajduje się zapis, że ochrona powinna uwzględniać wymogi gospodarcze, społeczne, kulturowe i regionalne. Celem przyjęcia Dyrektywy nie było istotne ograniczenie działalności człowieka, ale jej pogodzenie ze sprawami ochrony przyrody. Podobny do dyrektywy wydzwitek ma inny dokument rangi międzynarodowej - ratyfikowana przez Polskę w 2006 roku Konwencja</p>		<p>Ponadto należy mieć na uwadze, że proponowane zapisy nie są bardziej restrykcyjne niż m.in. zasady obowiązujące do tej pory w ramach tzw. certyfikatu FSC powszechnie przyjętego w LP gdzie wyłączeniu podlega 5% powierzchni drzewostanów. Realizacja proponowanych działań skutkująca wyłączeniem z użytkowania 5% powierzchni lasów wyłącznie w areale siedlisk przyrodniczych oznacza w rzeczywistości znacznie mniejszy areal niż określają to powszechnie przyjęte zasady FSC (czyli 5% wszystkich drzewostanów, w warunkach obszaru Łysa Góra byłoby to 79 ha), a jeśli uwzględni się fakt, że chodzi tylko o drzewostany użytkowane ręcznie, powierzchnia tak jest dodatkowo zredukowana. Skoro więc na pozostałym obszarze kraju bardziej restrykcyjne zapisy nie wpływają negatywnie na gospodarkę leśną, rozwój gospodarczy, ekonomię i skutki społeczne to trudno spodziewać się że będą wpływać negatywnie w przypadku Nadleśnictwa Dukla.</p>	

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	Karpacka, w której zapisano: "Celem konwencji jest prowadzenie wszechstronnej polityki i współpracy na rzecz ochrony i zrównoważonego rozwoju Karpat dla poprawy jakości życia, wzmocnienia miejscowej gospodarki i społeczności lokalnych oraz zachowania walorów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego tego obszaru".			
29.	<p>Uwaga do załącznika nr 6</p> <p>„Działki ewidencyjne o numerach: 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645/2, 704/2, 705/2, 706/2, 707/2, 708/2, 709/2, 771/2, 772/2, 773/2, 774/2, 775/2, 776/2, 777, 778 położone w miejscowości Myscowa oraz działki ewidencyjne o numerach: 77, 140, 141/1, 141/2 i 143 położone w miejscowości Polany znajdują się bezpośrednio w granicach obszaru Natura 2000 Łysa Góra lub bezpośrednio przylegają do w/w obszaru.</p> <p>Działki te Agencja Nieruchomości Rolnych w Rzeszowie zabezpieczyła na ewentualne potrzeby mieszkańców wsi Myscowa w przypadku budowy zbiornika wodnego Kąty-Myscowa. Sprawa budowy zbiornika wodnego Kąty-Myscowa nie została jeszcze rozstrzygnięta zatem zabezpieczenie tych działek na potrzeby mieszkańców Myscowej jest dalej aktualne.</p> <p>Wobec powyższego wniosek Gminy Krempna dotyczy dopuszczenia na obszarze w/w dziełek możliwość budowy obiektów mieszkalnych i gospodarczych”.</p>	Gmina Krempna, pismo z dnia 08.04.2014; zn. spr.: UG.602.1.2014 r.	Zapisy pzo nie precyzują sposobu zagospodarowania terenu dla wskazanych działek (informacja na podstawie danych LPIS). We wniosku nie wskazano czy i w jakim zakresie zapisy pzo kolidują z tymi planami.	Zapisy pozostają bez zmian.
30.	Uwaga dotyczy załącznika	Gmina	Uwagi są zbieżne w uwagami Platformy	Zakres zmian

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>nr 5.</p> <p>„Wprowadzenie następujących działań ochronnych: - w zakresie prowadzenia gospodarki leśnej na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Dukla należy przyjąć: co najmniej 5% powierzchni drzewostanu użytkowanego rębnie 9 reprezentatywny płat/-y obejmujący/-e zwarty drzewostan nie objęty cięciami rębnymi w tym przygotowawczymi o jednostkowej powierzchni nie mniejszej niż 6 arów; w przypadku drzewostanów gdzie rozpoczęto użytkowanie rębne należy wyznaczyć najlepiej zachowany/-e płat/-y starodrzewu) ”</p> <p>- potrzebę zwiększenia ilości martwego drewna w ekosystemach leśnych (konsekwentne pozostawianie pojedynczych starych drzew lub niewielkich grup, które w przyszłości złożą się na zasoby martwego drewna, w tym grubo wymiarowego; pozostawiane biogrupy i pojedyncze drzewa powinny być złożone z gatunków właściwych dla siedliska; pozostawienie bez użytkowania trudno dostępnych stoków i dolin potoków wraz z obszarami źródłiskowymi; szczegółowy zasięg wyłączeń zostanie wyznaczony w trakcie najbliższej rewizji planu urzędzenia lasu w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000”</p> <p>- "konsekwentne pozostawianie w cięciach pielęgnacyjnych i rębnych, złomów, wykrotów, martwych, zamierających</p>	<p>Krempna, pismo z dnia 08.04.2014; zn. spr.: UG.602.1.201 4 r.</p>	<p>Obywatelskiej Powiatu Krośnieńskiego. Odpowiedzi udzielono w punkcie 28.</p>	<p>przedstawiono w pkt. 28.</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p><i>drzew liściastych (buk, jawor, wiąz, jesion) "</i> skutkować będzie znacznym ograniczeniem pozyskania drewna, a w konsekwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmniejszeniem się liczby miejsc pracy przy pozyskaniu, zrywce drewna, transporcie, przetwórstwie drewna, leśnictwie, - spadkiem liczby zakładów przetwórstwa drzewnego, zatrudniających również mieszkańców naszej gminy , - ograniczeniem życia gospodarczego na terenie gminy, - wzrostem cen drewna, w tym wykorzystywanego przez ludność miejscową na cele opałowe. <p>Drewno będzie zastępowane przez paliwo kopalne, głównie węgiel, ze szkodą dla środowiska (emisje tlenków siarki itd.).</p> <ul style="list-style-type: none"> - ograniczenie sprzedaży drewna dla mieszkańców Gminy Krempna, które jest głównym paliwem dla ogrzewania mieszkań z powodu braku gazu ziemnego. <p>A przecież w Dyrektywie Siedliskowej, w której określony jest cel i idea jej wprowadzenia znajduje się zapis, że ochrona powinna uwzględniać wymogi gospodarcze, społeczne, kulturowe i regionalne. Również w Konwencji Karpackiej, ratyfikowanej przez Polskę w 2006 roku zapisano:</p> <p>"Celem konwencji jest prowadzenie wszechstronnej polityki i współpracy na rzecz ochrony i zrównoważonego rozwoju Karpat dla poprawy jakości życia, wzmocnienia miejscowej gospodarki i społeczności</p>			

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	lokalnych oraz zachowania walorów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego tego obszaru”.			
31.	<p>Ogólne uwagi do zarządzenia</p> <p>„1. Obawy wzbudza między innymi wiek rębności drzew (tj. 120 lat) oraz pozostawianie odpowiednich ilości martwego drewna i stałego dopływu kłód odpowiednich dla zasiedlenia gatunków chronionych, który umożliwił mieszkańcom prowadzenie gospodarki leśnej w lasach prywatnych w dotychczasowej formie. Teren, którego dotyczy ustanawiany plan zadań ochronnych, jest terenem stosunkowo biednym. Mieszkańcy żyją przeważnie z rolnictwa, brak jest na terenie gminy dużych zakładów przemysłowych, gdzie mieszkańcy mogliby znaleźć zatrudnienie. Podniesienie wieku rębności drzew oraz pozostawianie odpowiednich ilości martwego drewna i stałego dopływu kłód odpowiednich dla zasiedlenia gatunków chronionych, może spowodować dla mieszkańców ogromne utrudnienia w ich codziennym życiu, ponieważ mieszkańcy bardzo często opalają swoje domy drewnem pozyskanym w swoich lasach, a niejednokrotnie nie stać ich na zakup węgla czy innego opału.</p> <p>2. Wątpliwości zbudza również wskazywana lokalizacja bezlistu okrywowego, "Bezlist okrywowy Buxbaumia viridis - dla zachowania</p>	<p>Urząd Gminy Nowy Żmigród; pismo z dnia: 10.04.2014 r.; zn. spr.: IOŚ.6121.2.2012</p>	<p>ad. 1 Wiek 120 lat dotyczy lasów znajdujących się w zarządzie Nadleśnictwa Dukla – plan zadań ochronnych w tym względzie powieli zapisy aktualnego planu urzędzenia lasu i nie wprowadza żadnych ograniczeń. Pozostałe zapisy również dotyczą lasów państwowych, nie prywatnych. Odnośnie lasów prywatnych (siedlisko 9130) zapisano: <i>Na gruntach nie będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego „Lasy Państwowe” w zakresie tego działania za podstawowy (obligatoryjny) uznaje się zapis dotyczący stosowania rębni złożonych z długim i bardzo długim okresem odnowienia (ok. 40 lat) oraz preferowania odnowienia naturalnego, pozostałe – za dodatkowe (nieobligatoryjne).</i> Zapis w tym względzie wydaje się jasny, jednak w związku ze zgłoszoną uwagą, zostaje uproszczony i obejmie tylko działania podstawowe, które są kontynuacją obecnie zawartych w uproszczonych pul. Wyjątkiem jest siedlisko 9180, gdzie wprowadzono dodatkowe ograniczenia, przewidując jednocześnie możliwość wypłaty rekompensat.</p> <p>ad. 2 Plan zadań ochronnych ma określić jakie działania są konieczne do zachowania przedmiotów ochrony w obszarze, w tym może również wskazywać na konieczność uzupełnienia wiedzy i przeprowadzenia inwentaryzacji. W przypadku bezlistu okrywowego, w dokumentacji pzo wskazano konieczność uzupełnienia wiedzy. Jeśli badania potwierdzą obecność bezlistu, może stać się on przedmiotem ochrony w obszarze, wymaga to jednak zmiany SDF obszaru. Dopiero po zmianie SDF możliwa będzie aktualizacja planu zadań ochronnych co wiąże się z obowiązkiem kolejnego przeprowadzenia konsultacji społecznych. Nie jest więc celowe i konieczne wyjaśnianie statusu gatunku na obecnym etapie.</p> <p>Zapisy dotyczące gatunku znajdują się tylko w dokumentacji pzo, nie zaś w konsultowanym projekcie zarządzenia, są więc jedynie zaleceniem, niemniej stanowisko gatunku jest chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody oraz</p>	<p>Zapis: <i>Na gruntach nie będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego „Lasy Państwowe” w zakresie tego działania za podstawowy (obligatoryjny) uznaje się zapis dotyczący stosowania rębni złożonych z długim i bardzo długim okresem odnowienia (ok. 40 lat) oraz preferowania odnowienia naturalnego, pozostałe – za dodatkowe (nieobligatoryjne).</i> Finansowanie realizacji działań dodatkowych będzie możliwe w wypadku uruchomienia odpowiednich programów np. leśnośrodowiskowych, natomiast w ramach niniejszego planu zadań ochronnych nie przewiduje się na to środków, zmieniono na: <i>Na gruntach nie będących własnością Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego „Lasy Państwowe” należy stosować rębnie złożone z długim i bardzo</i></p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>populacji wymaga odpowiednich ilości martwego drewna i stałego dopływu kłód odpowiednich dla zasiedlenia, a także odpowiednich warunków mikroklimatycznych. Cel działań ochronnych jest zbieżny z celami ochrony dla buczyn i jaworzyn, niemniej jednak dopiero planowana inwentaryzacja wykaże czy powinien być przedmiotem ochrony. By jednak zachować istniejące stanowiska i jednocześnie nie zniszczyć potencjalnych, właściwe jest sformułowanie celów i działań ochronnych już na obecnym etapie prac nad właściwym statusem tego gatunku w obszarze." Czy inwentaryzacja bezlistu okrywowego nie powinna być przeprowadzona przed uchwaleniem planu zadań ochronnych?</p> <p>3. Wątpliwości wzbudza także występowanie nadobniczy alpejskiej (początkowo 7 stanowisk, a ostatecznie trzy), a mianowicie jej lokalizacja, która nie została jednoznacznie i dokładnie określona. Obawy budzą również działania ochronne mające na celu zachowanie siedlisk tego gatunku. Występowanie nadobniczy alpejskiej ma również wpływ na prowadzenie przez właścicieli gruntów prywatnych gospodarki leśnej oraz wpłynie na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie zbiornika wodnego Kały - Myscowa, które ma ogromne znaczenie nie tylko dla lokalnej społeczności, jak również całego powiatu jasielskiego. Wobec powyższego proszę o sprecyzowanie stanu</p>		<p>rozporządzenia Ministra Środowiska dotyczącego ochrony gatunkowej roślin. Ponadto należy mieć na uwadze, że stanowisko zostało stwierdzone w obrębie gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Dukla (nie gruntów prywatnych), a specyfika gatunku nie wymaga podejmowania dodatkowych działań ochronnych niż te, które obecnie są określone dla siedliska 9130, choć kwestię tę doprecyzuje przyszła inwentaryzacja.</p> <p>ad. 3. Autor w dokumentacji wskazuje 4 aktualne, udokumentowane stanowiska (Wiązy I-IV). Pozostałe 3 to wcześniejsze obserwacje, dokonane w sąsiedztwie aktualnych, dlatego wszystkie obserwacje zostały sumarycznie pogrupowane w 4 cztery stanowiska służące do oceny stanu ochrony gatunku w obszarze. Aktualne jednak znane i monitorowane stanowiska gatunku w obszarze to Wiązy I-IV, czyli 4 stanowiska. Stan populacji i siedlisk gatunku w obszarze oceniono jako zły (U2). Szczegóły oceny znajdują się w udostępnionej w trakcie konsultacji społecznych dokumentacji pzo.</p> <p>ad. 4 Odszkodowań związanych z ograniczeniami wprowadzonymi w planie zadań ochronnych nie przewidziano (za wyjątkiem siedliska 9180 i nadobniczy alpejskiej). Państwowe Gospodarstwo Leśne gospodaruje na gruntach Skarbu Państwa, zaś Magurski Park Narodowy utworzono by chronić przyrodę, w tym siedliska i gatunki z zał. Dyrektywy siedliskowej, choć z oczywistych względów reżim ochronny jest w Parku wyższy. W przypadku lasów prywatnych, poza siedliskiem 9180, plan nie wprowadza dodatkowych ograniczeń – powiela zapisy uproszczonych planów urzędzenia lasu, w związku z czym brak podstaw do wypłaty odszkodowań. Rekompensaty mogłyby się pojawić tylko w wypadku gdyby właściciele gruntów realizowali działania dodatkowe, wykraczające poza standard przyjęty w ramach uproszczonych planów urządzania lasu oraz poza zasady wyznaczone obecnymi regulacjami prawnymi, w tym ustawą o ochronie przyrody i ww. rozporządzeniem Ministra Środowiska dotyczącym ochrony gatunkowej zwierząt. Z uwagi jednak na brak programów leśnośrodowiskowych takiej opcji w ramach pzo nie</p>	<p><i>dlugim okresem odnowienia oraz preferować odnowienie naturalne.</i></p> <p>Podobnie zmodyfikowano zapisy umieszczone przy działaniach dotyczących nadobniczy alpejskiej, pozostawiając jednak działania dodatkowe i możliwość uzyskania rekompensat.</p> <p>W działaniach monitoringowych dla nadobniczy alpejskiej ujęto tylko stanowiska monitoringowe opisane w dokumentacji pzo jako: Wiązy I, Wiązy II, Wiązy III i Wiązy IV – stanowiska I-IV. Zmodyfikowano również w tym zakresie załącznik mapowy (zał. nr 8).</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>populacji i siedlisk nadobnicy alpejskiej .</p> <p>4. Kolejne wątpliwości wzbudza również fakt, iż dla właścicieli gruntów prywatnych nie zastały przewidziane odszkodowania.</p> <p>Odszkodowania w planie zadań ochronnych dotyczą jedynie Lasów Państwowych oraz Magurskiego Parku narodowego”.</p>		<p>przewidziano. Związany z tym zapis, który może być mylący, przy siedlisku 9130 usunięto.</p> <p>Obostrzenia są przewidziane w przypadku siedliska 9180, jednak tu założono wypłatę rekompensat lub wykup gruntu. Siedlisko 9180 na gruntach prywatnych łącznie zajmuje 2,4 ha, w obrębie poszczególnych działek zwykle nie przekracza kilku arów. Są to głównie trudno dostępne doliny potoków.</p> <p>W przypadku nadobnicy alpejskiej pozostawiono możliwość uzyskania rekompensat w przypadku dwóch działań związanych z kształtowaniem zasobów martwych i obumierających drzew odpowiednich gatunków.</p>	
32.	<p>Uwaga do załączników 3, 5</p> <p>Nie dokonano uzupełnienia i weryfikacji opisu nadobnicy w dokumentacji pzo, co rzutuje na działania ochronne.</p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>„Ku naszemu zdziwieniu, wobec braku zmian w tekście, który ma stanowić "niezbity dowód" na występowanie nadobnicy alpejskiej, zmianie uległ tekst dotyczący działań ochronnych tego gatunku(?!). Na jakiej podstawie? Tego nie wiadomo. Faktem jest, że pojawiły się nowe wytyczne, jak np.:</p> <p>A02.03 - Usuwanie trawy pod grunty orne; B01.01 - zalesianie terenów otwartych;</p> <p>B02.01.01 Odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime) - wprowadzanie gatunków obcych ekologicznie i siedliskowo, pinetyzacja - dotyczy głównie lasów na gruntach prywatnych;</p> <p>B02.06 Przerzedzenie warstwy drzew (przerzedzanie zwarcia drzewostanów skutkować może przekształcaniem innych warstw lasu, zaburzaniem struktury</p>	Sołectwo Łysa Góra; pismo z dnia 07.04.2014 r.	<p>W tekście autor wyraźnie wskazuje, że obecność nadobnicy aktualnie udało się potwierdzić na 4 stanowiskach w obszarze (Wiązy I, II, III, IV) oraz na kilku w jego sąsiedztwie. Niemniej należy mieć na uwadze, że w obszarach Natura 2000 ochronie podlegają nie tylko potwierdzone stanowiska gatunku, ale również jego siedliska (szczegółowa odpowiedź znajduje się w pkt. 23).</p> <p>Potwierdzenie gatunku w obszarze obliguje do podjęcia działań ochronnych dotyczących właściwych dla niego siedlisk, w tym także zapewnienia spójności sieci Natura 2000.</p> <p>Działania ochronne rzeczywiście zostały zmienione, a zmiany wynikają wprost z uwag zgłoszonych na III spotkaniu ZLW. Przytoczone zapisy dotyczą jednak nie działań ochronnych lecz zagrożeń. Brak tu jednak istotnych zmian jakościowych w zakresie gospodarki leśnej w odniesieniu do wersji prezentowanej na III spotkaniu ZLW. Zagrożenia zostały w niektórych przypadkach rozdzielone, nadano im nowe kody i zmodyfikowano opis. W przypadku nadobnicy jedyną modyfikacją jest przeniesienie zagrożenia B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew do zagrożeń potencjalnych. Pozostałe wymienione zagrożenia dotyczą innych przedmiotów ochrony (w tym potencjalnych nie ujętych w zarządzeniu) i zostały zmienione głównie na skutek uwag zgłoszonych przy pracach nad pzo dla obszaru Łysa Góra jak też sąsiednich obszarów Natura 2000 i wynikają z potrzeby zachowania spójności i jednolitości opracowywanych pzo (czyli m.in. z zasady stosowania tych samych</p>	Zapisy pozostają bez zmian.

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>runa, odsłanianiem podatnej na erozję gleby, w efekcie pojawieniem się zniekształceń m.in. rubiezyzacji, fruticetyzacji, neofityzacji) - dotyczy wszystkich typów siedlisk leśnych, szczególnie poza terenami zarządzanymi przez PGL LP;</p> <p>B03 Eksploatacja lasu bez odnowienia czy naturalnego odrastania - potencjalne, ograniczone wyłącznie do terenów położonych poza gruntami PGL LP;</p> <p>B07. - nadobnica alpejska (uproszczenie struktury wiekowej, pozostawienie w ostoi oraz w jej sąsiedztwie regularnie zalegającego pozyskanego drewna, szczególnie stosowego, w okresie pojawiania się imagines, pozyskanie już zasiedlonych drzew, w których trwa rozwój larw, fragmentacja siedlisk);</p> <p>F03.02.01 - kolekcjonowanie;</p> <p>J02.0S.04 - zbiorniki wodne. Potencjalne zagrożenie dla nadobnicy alpejskiej. Zagrożenia dla korytarzy dyspersji łączących obszar z sąsiednimi obszarami i ze zwartym zasięgiem gatunku - wycinka zadrzewień łęgowych w dolinie Wisłoki związana np. z budową zbiornika Kąty-Myscowa;</p> <p>K01.01 Erozja - potencjalna możliwość zniszczenia płatów siedliska na skutek erozji zboczy wywołanej zarówno czynnikami naturalnymi jak też antropogenicznymi. W szczególności dotyczy płatów siedlisk o niewielkiej powierzchni np. jaworzyn czy kwaśnych buczyn;</p> <p>L10 Zapadnięcie się</p>		<p>kodów do podobnych zagrożeń).</p> <p>Karty obserwacji nadobnicy w obszarze Łysa Góra są dostępne w RDOŚ w Rzeszowie. Mogą być udostępnione na wniosek, niemniej dokumentacja pzo zawiera oceny z poszczególnych kart, jak też podsumowanie uzyskanych wyników. Karty nie wnoszą dodatkowych istotnych informacji ponad te, które zawarte są w dokumentacji pzo.</p> <p>Do kwestii związanych z ujęciem budowy zbiornika Kąty-Myscowa jako zagrożenia potencjalnego szczegółowo odniesiono się w pkt. 6</p>	

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>terenu, osuwisko - potencjalna możliwość zniszczenia niewielkich fragmentów siedliska w skutek naturalnych procesów masowych na zboczach. Ich nasilenie może być wywołane zarówno czynnikami naturalnymi jak też antropogenicznymi. W szczególności dotyczy płatów siedlisk o niewielkiej powierzchni np. jaworzyn czy kwaśnych buczyn. Mamy powyżej wykazanych w nowym projekcie PZO 10 dodatkowych zagrożeń, które mają w większości charakter antropogeniczny i dotyczą lasów własności prywatnej, a więc także mieszkańców Łysej Góry! Może zamiast wymieniać i uzupełniać PZO o dodatkowe czynniki zagrażające nadobniczy alpejskiej, autorzy PZO przedstawią i uzupełnią plan o dokumenty potwierdzające występowanie tegoż gatunku na omawianym obszarze, które rzekomo posiadają, o czym poinformowali ZLW na III spotkaniu? Czekamy na uzupełnienie i weryfikację. Podsumowując krótko, tekst PZO w odniesieniu do nadobniczy alpejskiej, z uwagi na szereg następstw mających istotne znaczenie dla prowadzenie gospodarki leśnej przez właścicieli gruntów prywatnych, jak również Lasy Państwowe oraz mający negatywny wpływ na powstanie jednej z największych planowanych inwestycji w naszym regionie o dużym znaczeniu również społecznym (ochrona przeciwpowodziowa i zaopatrzenie w wodę pitną</p>			

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	okolicznych wsi, jak również miast, np.: 37 tysięcznego Jasła), to jest planowaną budowę zbiornika wodnego Kąty-Myscowa, należy poddać weryfikacji i niezbędnym uzupełnieniom o wiarygodne źródła wyżej cytowany tekst PZO, gdyż w obecnym kształcie nie jest on solidną podstawą dla tworzenia tak ważnego dokumentu jakim jest PZO dla obszaru NATURA Łysa Góra PLH180015, który ma zamiar wprowadzić poważna instytucja”.			
33.	<p>Uwaga do załącznika nr 5</p> <p>„W odniesieniu do nadobnicy alpejskiej. Pomimo wniosków ZLW w tej sprawie, w aktualnej wersji PZO utrzymano strefę ochronną, tzw. buforową wynoszącą 2 km (str. 107 projektu PZO), która w naszych warunkach jest wysoce zawyżona, nawet jeżeli występowanie nadobnicy alpejskiej zostanie faktycznie udowodnione na podstawie badań terenowych. Ponadto zaproponowano wprowadzenie restrykcyjnych przepisów także w odniesieniu do gruntów/lasów prywatnych, mianowicie, s. 113 PZO:</p> <p><i>W celu zapobieżenia marnotrawieniu wysiłku reprodukcyjnego imagines nadobnicy alpejskiej należy w promieniu do 2 km od stanowisk występowania gatunku pozostawiać w lesie lub na składach (nie dotyczy terenów zabudowanych) pozyskanego drewna bukowego dłużej niż 3-4 dni od ścięcia (w szczególności w miejscach nasłonecznionych), a także</i></p>	Sołectwo Łysa Góra; pismo z dnia 07.04.2014 r.	<p>Zapis o strefie buforowej został z dokumentu usunięty.</p> <p>Do innych kwestii związanych z usuwaniem drewna z lasu odniesiono się w pkt. 12 i 21.</p> <p>Przytoczony zapis zawarty w dokumentacji pzo jest <u>zaleceniem</u>, nie zaś obowiązkiem. Wskazane zapisy nie znajdują się konsultowanym projekcie zarządzenia, w związku czym nie staną się prawem miejscowym. Dokumentacja pzo nie jest aktem prawa miejscowego.</p>	Zapis o strefie buforowej został wykreślony

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p><i>wiązów, jaworów i jesionów w okresie od 15 czerwca do 15 września. Jeśli surowiec nie został wywieziony z siedlisk do 15 czerwca, a stwierdzono na nim samą tylko obecność imagines to powinien on wrócić do lasu lub pozostać na składnicy do czasu wylotu imagines. W praktyce oznaczać to będzie pozostawienie surowca do całkowitego rozkładu, gdyż będzie on zapewne wykorzystywany jako materiał legowey także w kolejnych sezonach. Konieczny jest obowiązek stosowania odpowiednich (dyscyplinujących) zapisów w umowach z nabywcami, gdzie będzie klauzula o przepadnięciu drewna nie odebranego do 15 czerwca."</i></p> <p>W/w propozycja stanowi znaczne utrudnienie w dotychczasowym prowadzeniu gospodarki leśnej, dodatkowo daje możliwość zaostrenie przepisów, poprzez wprowadzenie formalnych obostrzeń przy pozyskiwaniu drewna".</p>			
34.	<p>Uwaga do załącznika nr 5.</p> <p>„W odniesieniu do wieku rębności drzew. Pomimo wniosków ZLW w tej sprawie, w aktualnej wersji PZO utrzymano wiek rębności na poziomie 150 lat, co w praktyce doprowadzić może do utraty surowca, gdyż zwyczajowo pozyskuje się drewno w wieku nawet o połowę młodszym, a pozostawione do wieku minimum 150 lat może obniżyć znacząco jego wartość ze względu na potencjalne zagrożenie chorobami drzew, czy też może być zupełnie niezdatne do dalszej</p>	Sołectwo Łysa Góra; pismo z dnia 07.04.2014 r.,	Uwaga niezrozumiała – nie ma w konsultowanym projekcie zarządzenia wzmianki o wieku rębności 150 lat. Jest wzmianka o wieku rębności 120 lat w odniesieniu do gruntów pozostających w zarządzie Nadleśnictwa Dukla, niemniej jest to <u>przeciętny</u> , nie <u>minimalny</u> wiek rębności. W zakresie wieku rębności pzo nie wprowadza żadnych dodatkowych ograniczeń – powiela jedynie te, które wynikają z obowiązujących regulacji.	Zapisy pozostają bez zmian.

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	obróbki, gdyż może tego wieku nie dożyć i obumrzeć”.			
35.	Ogólna uwaga do zarządzenia. „Plan narusza prawo własności do gruntów, w tym także gruntów leśnych, zwłaszcza prawo do gospodarczego ich wykorzystania, w tym prawo do wyrębu drzew”.	Sołectwo Łysa Góra; pismo z dnia 08.04.2014 r.,	W piśmie nie wskazano w jaki sposób zapisy pzo „naruszają prawo własności” w związku z tym trudno się do niego odnieść. Do uwag szczegółowych odniesiono się powyżej. Wypłatę rekompensat przewidziano w przypadku siedliska 9180, co jest wskazane w treści zarządzenia. Możliwość uzyskania rekompensat jest także w przypadku działań dodatkowych przewidzianych dla nadobniczy alpejskiej.	Zapisy pozostają bez zmian.

W toku konsultacji społecznych otrzymano również inne uwagi i zapytania: od Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie (sposób organizacji spotkań ZLW, status dokumentacji pzo), Nadleśnictwa Dukla (uwagi do kart obserwacji siedliska na stanowisku i innych materiałów, sposób organizacji spotkań ZLW i prac terenowych), Platformy Obywatelskiej Powiatu Krośnieńskiego (wyznaczenie obszaru Natura 2000 Łysa Góra, wskazanie na konieczność rekompensat), sołtys wsi Łysa Góra (brak IV dodatkowego spotkania ZLW, sposób ujęcia bezlistu okrywowego w dokumentacji pzo). Nie dotyczyły one jednak konsultowanego projektu zarządzenia.

Karta projektu planu zadań ochronnych zamieszczona została również w publicznie dostępnych wykazach, zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w dniu 27 marca 2014 r.

Projekt zarządzenia na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zm.), uzgodniono również z Wojewodą Podkarpackim w dniu 10 czerwca 2014 r.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1) Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem zarządzenia jest wypełnienie zobowiązań prawa wspólnotowego i polskiego odnośnie zapewnienia właściwego (sprzyjającego) stanu ochrony na obszarach Natura 2000. Zgodnie z art. 3 Dyrektywy siedliskowej, spójna europejska sieć ekologiczna Natura 2000 ma umożliwić zachowanie siedlisk naturalnych wymienionych w załączniku I i siedlisk gatunków wymienionych w załączniku II w stanie sprzyjającym ochronie w ich naturalnym zasięgu lub tam gdzie to stosowne - odtworzenie takiego stanu.

Natomiast zgodnie z art. 6 Dyrektywy siedliskowej dla specjalnych obszarów ochrony państwa członkowskie ustalają konieczne działania ochronne obejmujące, jeśli zaistnieje taka potrzeba, odpowiednie plany zagospodarowania opracowane specjalnie dla tych obiektów bądź zintegrowane z innymi planami rozwoju oraz odpowiednie działania prawne, administracyjne lub oparte na dobrowolnych umowach, korespondujące z ekologicznymi wymaganiami rodzajów siedlisk naturalnych wymienionych w załączniku I lub gatunków wymienionych w załączniku II żyjących w tych obiektach.

Ponadto zgodnie z art. 11 Dyrektywy Państwa członkowskie podejmą monitorowanie i nadzór stanu ochrony siedlisk naturalnych i gatunków o których mowa w art. 2, natomiast

zgodnie z art. 17 mają obowiązek raportowania co 6 lat na temat wprowadzania w życie działań podejmowanych na mocy dyrektywy.

Celem zarządzenia jest zatem zachowanie właściwego stanu ochrony lub dążenie do odtworzenia właściwego stanu zachowania przedmiotów ochrony występujących w obszarze Łysa Góra PLH180015. Zostanie to wypełnione poprzez zaplanowanie i realizację działań ujętych w niniejszym zarządzeniu. Zarządzenie pozwoli również na monitorowanie przedmiotów ochrony oraz będzie ważnym przyczynkiem dla raportowania.

2) Konsultacje społeczne.

Projekt wymaga konsultacji społecznych. Ich zakres został opisany powyżej.

3) Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetu jednostek samorządu terytorialnego.

Realizacja działań ochronnych zawartych w niniejszym akcie prawnym będzie finansowana m.in. ze środków budżetu państwa w tym w części, której dysponentem jest sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 Łysa Góra. Nie wyklucza się możliwości wykorzystania innych źródeł finansowania. Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych zawartych w niniejszym planie, w tym działań monitoringowych, w okresie 10 lat, wyniesie łącznie około 267,4 tys.

4) Wpływ regulacji na rynek pracy.

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie na rynek pracy. Zarządzenie nie przewiduje jakichkolwiek ograniczeń dla rynku pracy. Realizacja zarządzenia może natomiast stworzyć okresowe miejsca pracy.

5) Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną gospodarki.

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie na konkurencyjność wewnętrzną gospodarki.

6) Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów.

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie w jakikolwiek sposób na sytuację i rozwój regionów. Może przyczynić się do zwiększenia wartości przyrodniczej obiektu a przez to do podniesienia i utrzymania jego atrakcyjności turystycznej.

7) Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Zarządzenie jest zgodne z prawem Wspólnoty Europejskiej, co więcej, jest wypełnieniem zobowiązań prawa Unii Europejskiej, o czym wspomiano w pkt. 1.